

308325

ప్రతిదినము ప్రకటింపబడును.

VOL. I.
నంపుటము ౧

చెన్న పట్టణము 1914 నం॥ నవంబరు నెల 18 వ తేదీ బుధవారము
ఆంధ్ర ప్రదేశ్ ప్రభుత్వము

No. 213
నంచిక ౨౧౩

అమృతమృతము

అన్ని నోళ్ళకు పరమామృతము

ప్రతివారము వేలవేల విక్రయము.

సీసా 1-౩ ౦-౩-౦ అశాలు మాత్రమే

తలనొప్పిల మాన్పును. వాయువుపోట్ల కాపుకే.

సాంస్కృతికముల బారదోలును. పోట్లపోట్లను

వనమూలికలచే హిందూ దేశమును

తయారుచేయుటకు మంచిమందు.

మహాసాగరిగియుండును.

దీనిని విదేశములలోగూడ వాడుచున్నార.

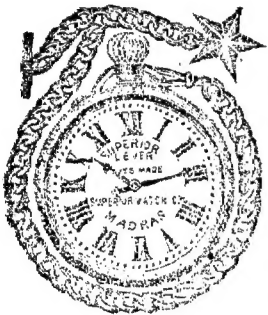
పంజాబ్, బీహార్, మధ్యప్రదేశ్, మరాఠ్వాడ, గోవా, కర్ణాటక

అమృతమృతము డిబా, నెం 109, ఛార్జ్ బాంబాయి. తేక, 6, 7 తంబు కెట్టింగ్, బాంబాయి. నువ్రాసు.

సుప్రీయర్ లీవర్ జ్యూయెలువాడ.

గొలుసునొసహా ధర రు ౩-౦ ౦. పోస్టేజీ ౦-4-౦

దీనికి ౩ సంవత్సరముల గ్యారెంటీ గలదు.

ఈగడియారము దయచూచి
మాకంపెని చేరు ఎజ్జెంట్
లో ముద్రింపబడి యుండును
ఇది చూచుట కందమై తలచి
మాను, డెప్యూటెంట్ అను గ్లాసు
డూమునుగలిగి మొరటుపనులకి
దగియుండును. పేజ్ మార్కెట్
భాగమున గ్యారంటీ చీటి ఆతి
కించి యుండును. సీను నుండి

మాత్ర తయారుచేయుటచేసి గాన నెవరయ్యెదను జేక్కడు
ఒకరొక్కరును దీయుదురను తలంపుతో తక్కువ తలంపి
తిమి. చాలకాలము పనిచేయునట్టి, స్వల్ప ధరగల గడి
యార మిదియొకటియేయని యనుభవంబును దెలియును. ఇదివల
క నేక గడియారములు భిన్నము యోగ్యతాపత్రముల నంగ
యొన్నది. ఒకటి తెప్పించి చూడుడు. మాపట్టణముననే యా
కులా కొని సంపదించినన, నేలుమాట డెంబుకు
సుప్రీయర్ లీవర్ కంపెని, పోస్టుబాక్సు నెం 137, నువ్రాసు

అద్భుతమైన కథలు.

పగవీయోపగతి విశోదాధలు	1	4	0
లీలా, లేక నుశేంద్రవరమునీ	1	4	0
జగదేకరంధ	0	10	0
మనోము	0	10	0
సహాయరవాంధ	0	4	0
తేనెరి	0	4	0
మధురవాణి	0	4	0
తిండిసోతురాముడు	0	4	0
మదనమాలిని (దాసు)	0	8	0
శ్రీమద్రామానుజము (నాటకము)	0	12	0
మోహనగల్లి	0	8	0
చంద్రకాంత	0	6	0
వశభిమ పాకకాస్త్రము	1	8	0

మావిలాసము :—

మధురవాణి పుస్తకాలయము

25 నమ్మర్వోవీధి,

నువ్రాసు.

అమృతమృతము.

దీని ప్రభావములన్నియు. ఇది భూతకేళికాచము
లను, కలరా, స్ఫోటకము మున్నగు అంటువ్యాధులను పార
దోలి బలము నుభయము ఉత్సాహమునొసంగు వజ్రాయుధము
వంటిది. ఒకసంజీవిని తెప్పించి దీనిధరితమును చూడుడు.
తల రూ. 0-12-0లు; మాడు సంజీవులు రూ. 2-0-0లు. ఈ
పుస్తక చందాదారులకు రూ. 0-8-0లు మాత్రమే. మాడు
సంజీవులు రూ. 1-2-0 లు.

నారినంహరి.

కొందరు నారికురుపులకు మందులేదని తలంచెనను
ఇది కేవలము పిచ్చిప్రము. మేము నూతనముగా వనమూలికల
చేతిను, ధరగల సుప్రసిద్ధమైన వస్తువులతోడను నారికురుపు
పుట్టకుండుటకు యీ నారినంహరిని తయారుచేసితిమి. ఈ
మందు నారికురుపునకువేసిన పదిసంవత్సరములవరకునారికురుపు
పుట్టనేపుట్టదని భృషముగా చెప్పగలము. ఇది ప్రతిటటులము
నను ఉండవలసిన మందు. అనెకలు దీని గుణమును పరీక్షించి
నుభయ పొందెయున్నారు. డబ్బీ 1కి రూ. 0-10-0 లు; ఈ
పుస్తక చందాదారులకు రూ. 0-8-0లు మాత్రమే. పోస్టేజీ ప్రత్యే
కము. ఈధరలు డికింబరు నెల 31 తేదీ వరకు మాత్రమే.
తిర్నావల్ ధరలు హెచ్చించుచును గనుక వెంటనే వ్రాయుడు.
పి. ఆర్ జన్నానరావు, మెసో, పూ, బంగోలు.

ధైర్య కవచము.

ధైర్యమునగా ఆపదాయందు మున్ను చలించకుండుట. ఇట్టిధైర్యము కలిగిననే మహావీరుడేనను
నుభయించును. కానుకోధాదులు మున్నును వానిమనెకాని ముఖము గురుతేలువు. వీని మాతృకొను
టకు లిగిసాధనము ధైర్యమేకాని నేలుకాదు. ఏ మహావీరుడును ఈతనాము, సాహసము, ధైర్యము, బుద్ధి,
శక్తి, పరాక్రమము అను ఏ యాటుపారుపగుణములు కలనో వారికి దైవమును దోడుపను. ఈ యాటుగుణ
ములలో ధైర్యము ప్రధానము. మహావీరు ధరింపదగిన యన్ని కవచములును అత్రుశక్తములచే భేదింపదగినది.
ఈ ధైర్యమునెడి కవచమో యత్రుశక్తములకు అభేద్యము. ఈ ధైర్యమును ప్రతిపాదించుటకై, "అన్యోభిష్కాత్
గాంగేనాత్ అన్యత్రైవ హనుమతే" అనెడి జితేంద్రియుడైన భీష్మనియొక్క చర్మము నతి ముఖ్యతైలిని తెలిపి
యొన్నది. ఇది చిన్నగ్రంథము. నెల అశాలు ౦-౬-౦ మాత్రమే. తపోలాభిప్రయ ప్రత్యేకము.

వలయువారలు:—

ఆర్. వేంకటేశ్వర్ అన్డ్ కంపెనీ,

అనంతా ముద్రాలయము, బ్రాహ్మ, మదరాసు.

ఆయుర్వేదాశ్రమ గ్రంథమాల.

అర్కప్రకాశము.

సప్తమ గుచ్ఛము.

ఇది అతిసులభముగ రీతిని ప్రతిమూలికనుండియు ఆరభునదీయు నుపాయములను ఆయర్షులచే రోగసామాన్యమును, నివర్తికజేయు పద్ధతులను, దెలుపుచు చి వైద్యగ్రంథము. ఇందు బోధితమునైన ఆరభులు సామాన్యవైద్యులకు గూడ జేయుటకు తగియున్నది. ఇందు ఆయుర్వేద గ్రంథమలయందు బేర్కొనబడిన మూలిక లే గాక యూనాని వైద్యముకు సంబంధించిన మూలికలు గూడ గ్రహించబడి, ఆయుర్వేద పద్ధతులతో వాని గుణాదులు వివరింపబడినది.

ఆయుర్వేదజ్ఞులగు వాకిని, తదితరులగు కేవలనుభవముగల పల్లెటూరి వైద్యులకును గూడ నిది మిగుల నుపయుక్తముగ నుండునని తలచి, యాంధ్రులకు సహకారికనుండునటుల దీనికి సరళముగ నొక వ్యాఖ్యను గూడ వ్రాసి ప్రచురించినాడను.

ఇందలి విషయముల ప్రాధాన్యతచూచిన పిదప చెలియగలదు.

నెల రూపు. 2-0-0.

1. మాధవగోదానము.	రూపు	3-0-0	6. వక్షికశ్మ.	రూపు	0-4-0
2. పథ్యాపథ్యము.	"	1-0-0	7. ఆయుర్వేదచరిత్రము.	"	0-4-0
3. ఆయుర్వేదపరిభాష.	"	1-8-0	8. క్షేమజ. కల్పము		
4. ఆయుర్వేదవైద్యము.	"	0-4-0	9. చరకసంహిత.	ఇవి ఆయుర్వేదమునవి.	
5. శల్యశాస్త్రము.	"	0-4-0	10. సుశ్రుత సంహిత		

పోస్టేజి వేరుగా నియ్యవలయును.

ప్రచురణ:-

1%, తంబులెట్టి వీధి, వైద్యరత్న వండిత డి. గోపాలాచార్యు. ఏ.వి.యస్. ఏ.యం.బి 156, బ్రాహ్మే. ఆయుర్వేదాశ్రమం - జి. టి. మదరాస్.

మాతాశ్మిత చందాదారులకు మాధవగోదానము తప్ప మిగత గ్రంథములన్నియు రూపాయకి నాలుగణాలు లెక్కించి యియ్యబడును.

అత్యుత్తమమైన మదరాసు పిట్టర్బనులు.

మంచి పట్టుకొను, చక్కని జల్తారుతోను చేయబడినవి.

ఎర్ర తలపాగలు, ఒక అంగుళము బంగారు జల్తారులవి. ఇవి స్వేచ్ఛరులకు బాగుగా పనికివచ్చును.	ధర రూ॥
మైసూరు మాదిరిగాని, మదరాసు మాదిరిగాని కోరిన మాదిరి పంపబడును.	7-0-0
తక్కి ఎర్ర పట్టుగుడ్డలన్నవి, మైసూరుమాదిరిగాని మదరాసుమాదిరిగాని వెర్దమనమ్యులకు అనేక రంగులలో చేయబడిన తలపాగలు ఒక్కొక్కటి	5-8-0
మైసూరుగాని మదరాసుగాని మాదిరి. ఎరుపు, కోబా, నీలము, తెలుపు వగయిరా రంగులలో బంపబడును.	6-0-0
బలమయిన తలపాగలపై బహురంగు చేయబడినవి.	1-0-0
ఆర్డరులు పంపునపుడు తలయొక్క కొలత పంపుడు.	సగముచార్జి అద్యక్షుగా ముందు పంపవలెను.

ఎస్. ఇస్మాయిల్ అండు సన్,

ఆర్మీ, వాలంటియర్, పోలీసు కంట్రాక్టర్లు, 67, మూరు వీధి, మదరాసు.

S. ISMAIL & SON,

Army, Volunteer, and Police Contractors,
67, Moor Street, Madras.

వనోపధి సారసపరిల్లా

ఇది దేహమునందున్ను సత్పురుషులను మరియు సకల చర్మరోగములను తాగుజేయును. కీళ్ళబొట్టు, పాతవాయువుబొట్టు, రసబొట్టు, రక్తవికారమువలన గలిగిన అన్ని రోగములును దీనివలన నయముగను. ఇది చర్మమునకు శాంతినిగలిగించును. వాడితంతువులకు పుట్టినిగలిగించును. సత్పురుషు శుద్ధిపఱచి పుట్టిచేయును. దీనివలన శరీరమునకు బలము, ఆరోగ్యము కలుగును. ఒక పీసామంగును వాడిన తొడక శరీరములో నొడివిధమైన మూర్పు గనబడును. రెండుపీసాలు వాడిన తొడక శరీరము తాగునును.

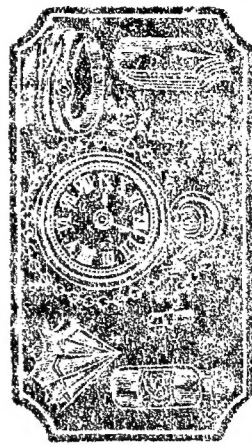
పీసా నెల రూ. 1-4-0.

డాక్టరు డి. బి. సావంత్, ౧౪౬, పనసవాడి, నెల ౨, బొంబాయి.

Dr. D. B. SAVANT, No. 144, Fanaswadi, No. 2, Bombay.

పాకెట్ లివర్ వాచ్.

దీని క్రయము 6 బహుమతులతోటి రూ 2 14-0 లు మాత్రమే. 6 సంవత్సరములు గ్యారంటీ యివ్వబడును.

ఈ వాచ్ బలిష్ఠమైన లీవర్ మోవర్ లేక వాల్వ్ మోవర్ యంత్ర సామానులతో తయారై యిప్పుడే నూతనముగా వచ్చి యున్నది. కొంచెమైనను వ్యత్యాసములేకుండా సరియైన కాలక్రమము చూపించు వాచి యిదియే. మిగుల నుండగ మ్రోసి. దీని 6 బహుమతులవివరం:- (1) వాల్వ్ మోవర్ చేతిగడ్డ, (2) పరిమళమైన అత్తరు సీసా, (3) సర్వాకారమైన ఊంగరము, (4) ఖడిగూగపు గొలుసు, (5) వివిధమైన స్టీలుబుల్లు (6) దిక్కులుచూపెడు కంపాసు.

దయచేసి ఈవిలాసమునకు వ్రాసి తెలియజేయవలెను.

బి. అర్. వెంకటరమణ అండు కింపెని,

నెం. 7, కోపు వెంకటాచలయ్యార్ సందు, మద్రాస్

చక్కని సువాసనగల సెంటులను ప్రేమించునారు

ఆటోమేట్ బహ్ (రిజిస్టరు)

అనుప్రాగ్నేయల కుద్దేశంబున ఆత్మరసముగొంపవలయును. మనోహరమయినది, సువాసనగలది, చాల కాలము వాడవలయుండునది, ఏర్పరచబడిన కొన్ని పుష్పములనుండి మాత్రమే తయారు చేయబడినట్టిది. ఇందు మధ్యసాగము చేర్చబడలేదు. చేతిరుమాలు మీదగాని, కొటుమీదగాని కొన్ని బొట్టును వేసికొనినయెడల సువాసనతో గూడిన పూలనోట లోనే గుర్తున్నట్లుండును ఈ యద్భుతమైన కేయికముల పుష్పములనుండి తీయబడిన అత్తరు యొక్క సువాసననుభవించుటకయి ఆటోమేట్ బహ్ ఇవ్వమని మీదగ్గరనున్న హెతుకీపరు నడుగవలయును. వారితావున లేజని మాత్రమాయుడు. చిన్న బుడ్డి విలువ 0-8-0, మధ్యతరగతిబుడ్డి 0-12-0, పూర్వోత్తరగతి బుడ్డి 2-0-0. ఈయత్మతో మరగబెట్టబడి ఘుమఘుమ యాడుచుండు కార్డులు దలజీ 1-8-0, 10-0. ది. పి. ఖర్చుకొనువారే భరించవలయును. సోలు ఎలెంటు-ఆంగ్లో ఇండియన్ డ్రస్ కంపెనీ, 155, కామా మసీదు, బొంబాయి.

ఈదాగు ఏలెంటు:- మహాశివుడు పురుషోత్తం డాక్టర్, నెం. 29, చై నాబజారు కోడ్డు, భవరుబజారునవిసం, మదరాసు

సర్వజీవన్.

ధాతుపుష్టిమందు లన్నిటికి తల్లి.

ఇది శరీరవికలంబి ఒక వనమూలిక. ఇదియే మన పూర్వీకుల అతిరహస్యపు కౌమధము. దీనిప్రభావము కనుగొనవలయునన్న రాత్రి పరుండబోవు సమయమున పుచ్చుకొనిన కొన్ని నిమిశములలో దానిప్రభావము కనపడును. నపుంశ కత్తము పోగొట్టుటకు ఇంతకుమించినది లేదు. జన్మ్యోధిగా దుర్బినియోగముచేత మూర్ఖిద్యారంబులకు సంభవించెడి అనేకవ్యాధులను పోగొట్టుటలో రాజునంటిది. రక్తమును క్రుర్రపరచి నగములకు పట్టుత్తిమును కేహమునకు బలమును కారితయు నిచ్చును. 20 విధములగు కేహములను మొదలంటి సాశనము చేయుటలో శరీరవికలంబి "సర్వజీవన్" ఇతి శ్రీతి, పురుషులు, బాలరు వృద్ధులు అందరును మహాయోగించవచ్చును. ఇది పుచ్చుకొనినయెడల వృద్ధాప్యము వశంశ మిగుల బలమును ఆయుర్వృద్ధియుకలుగును.

నెల టిన్ను 1-8-0; పోస్టేజి ప్రత్యేకము.

ప్రొఫెసర్ జి. యస్. నాయుడు,

(13-5-14) కలియుగబీమ,

16. కృష్ణపు మొలలివీధి, తిరువల్లి క్లబ్, మదరాసు.

శ్రీకాళహస్తిమాహాత్మ్యము.

రెండవ కూర్పు.

"మృతమతియై యాంధ్రకవి భూర్జటి నల్లల కణ్ణు కల్గెనీ, యతులితి మాధురీ మహిమ" యీ శ్రీకృష్ణశేఖరాయలచే క్లాపింపఁ బడినది. ఇప్పుడు రెండవకూర్పు చక్కగ సవరించి పెద్దయక్షగములతో అగ్రధనాశ్రీకి రామాయణమును బుద్ధద్రావిడము నాటకమునకు ముద్రంపఁ బడినది. ఆంధ్ర నాశ్రీకి రామాయణ కృతికి ర్రలుగు బ్ర. శ్రీ. వానిలిశెలను శుభ్రురావుగారు వ్రాసిన టీకయు నీది. శేర్వణుడినది. ఇందు శ్రీకాళహస్తికృష్ణగమము నలగు.

ఈము కాల్గిలో నెం. 1-0-0-0 రూ ౨కాల్గిలో 1-4-0

అటు ప్రతులొక్కసారి కొనుగోకి 1-0-0-0 కు 0-4-0 లు అంటు ప్రోజెక్షను. వలసినవారు

శ్రీ గాను బహుమతిగము,

తిరువల్లి క్లబ్, మద్రాసు, అనివ్రాయవలయును.

క స్తూ రి

తులం 13 మా. 30-0-0

విషజ్వరములకు, కలరాకు, సాగ్రికి, బాలింత
రోగములకు, నాళిమాలకు, చిన్న బిడ్డల జబ్బు
లకు పుట్టి కస్తూరి యుపయోగమైన మౌదవి
సస్వత్ర తేలిసియున్నది. కాని కస్తూరి బంగారము
కన్న ప్రియమగుటచే నవసర సమయములందు
దొరకుట దుస్సము. మాడిపోయిందలి కస్తూరి,
యదితర వదార్థము తేలియును తేర్చబడవు. ఇంత
వరకు మాత్రపునుండి కొనిన వారల కీషయము
తేలిసియున్నది. కొనిన వారొకసారి పరీక్షించిన
నిజము తెలియగలదు. అట్లు చేయుటనలన కలితి
కస్తూరిని గొని మోసపోరు.

అమృతాంజనంబో, 6 తంబుశెట్టిపిల్లి, మద్రాసు.

వాతావరణ పీఠిక

1914 శంక సంవత్సరం నెల 18-వ తేది

ప్రదేశములు.	కొండ 18 తేది ఉదయం 5 గంటల వాతావరణము	తేది 24-వ తేది		తేది 24-వ తేది	తేది 24-వ తేది
		ఉదయం 5 గంటల వాతావరణము	తేది 24-వ తేది		
గోపాలపురము	29.980	81.4 47.4	...	58.56	41.77
బాల్తల	29.942	85.0 64.8	...	32.8	31.88
కాకినాడ	29.919	83.5 68.8	...	29.46	86.07
పంజాబు	29.916	85.8 64.2	...	29.50	87.27
గుంటూరు	...	90.1 67.0	...	25.92	...
విజ్ఞాన	29.891	85.4 64.4	...	81.20	26.83
మద్రాసు	29.848	85.9 71.5	...	51.05	32.47
కడప	29.874	84.6 71.7	...	53.48	46.06
బాపట్లము	22.837	81.5 76.4	...	49.61	82.95
కొలంబూ	29.84	86.7 73.4	0.13	62.15	65.87
తిరువనంతపురము	29.876	84.2 60	...	54.78	76.37
బొమ్మి	29.859	83.5 78	0.28	104.02	101.47
కల్లకట్ట	29.843	82.8 75.5	0.02	16.52	113.60
మంగళూరు	29.838	87.5 74.9	...	46.10	125.98
బొంబాయి	...	...	...	...	...
హైదరాబాదు	29.908	84.8 65.2	...	41.78	23.97
అనంతపురము	...	84.4 66.1	...	16.70	19.70
బళ్లారి	29.900	82.0 66.8	...	18.97	18.95
కర్నూలు	29.921	83.5 67.6	...	26.08	26.85
కడప	29.915	83.5 63.1	...	25.84	28.11
కొలంబూ	29.870	82.8 60.8	...	23.54	33.51
కొడగూరు	22.759	61.6 51.1	...	59.40	47.56
ఉత్తరమండలము	28.926	64.0 51.2	0.02	48.91	49.34
కోనబత్తూరు	29.896	67.4 71.8	0.01	18.41	18.58
కర్నూలు	29.912	85.2 66.5	...	32.52	88.45
నెలమ	29.438	49.0 68.5	...	34.90	36.93
తిరువనాపల్లి	29.841	81.6 72.5	...	16.94	26.41
పున్నకట్ట	29.871	87.5 71.0	...	28.79	24.97
మధుర	29.883	89.9 74.9	...	28.81	29.91
తిరునల్వేరి	...	...	...	27.76	17.86

వాతావరణము బంగారా వాతావరణము పరమపీఠిక మధ్య
భాగమును ద్వీపకల్పమును కత్తె మధ్యభాగములందును
బాల్తల కల్లకట్ట, బాపట్ల కొంచెముగా హెచ్చినది. ద్వీపకల్ప
ముందును, బాపట్లముందు కల్లకట్ట గానున్నది. కనక కట్ట పాత
ము వాతావరణము గా ముట్టుకున్నది. గాలి వీచుచున్నది మారి
నను తీరముగ కల్లకట్ట. పంజాబునంద సమద్రమునుండి వీచుచు
గాలి వీచుచున్నది. కల్లకట్టనుండి దత్తతీరపురం తక్కువ
గా నున్నది. పంజాబు కల్లకట్ట పాత మూలముగా కొంచెము
హెచ్చుగాను నున్నది. కల్లకట్టనుండి, చెన్నపట్నము
సంయుగ గానులందు గాలి మూలమును తక్కువగాను
సగ్గానులందును, దత్తతీరములందును కొంచెము హె
చ్చుగా నున్నది. వాతావరణమునుండి వీచు వాతావరణము
దత్తతీరములందు తేమ మూలములకు తక్కువగా నున్నది.
ఇక్కడ మేఘములు విశేషములేవు. ఉత్తరమందు మేఘ
ములు విశేషముగా నున్నది. ఎక్కడనున్న మేఘములేవు.
పాకటికే దత్తతీరమున న్న మేఘములేవు.

ఆర్. ఎల్. ఎల్. శాస్త్రి,
వాతావరణ పీఠిక

నోటీసు.

గుంటూరుపట్టణమున స్థాపించబడిన యాదిత్య
సంతకములచేసిన వారి మేనేజిమెంటును నున్నట్లు, ఏది
మధ్యము లికినట్టియు "గుంటూరు కాలన్ బ్యాంకు, అండు
పేసరుమిక్సం" అని వాడబడుచున్నట్లు, గోసె
సంయుక్త భాగముచేయు యంత్రాళము కొందరు పెద్ద
మనుష్యులు కంట్రాక్టుపద్ధతి ప్రకారమును పనిచేయుట
ప్రవాహపరమము తాము పెండ్లము యిచ్చుచున్నందున
యాసానుకూలముగా 915 స. జనవరి 1 గాను 1915 సం॥ గం
నవంబరు నెంబరుకు అన్ని పదనీకంకు మాసములకు
గుత్తు పనిచేయుటకు శత్రువుగానున్న యాదిత్యపేసరుమిక్సం
లోపడి న్యూనాంశదలమునగాను పెండ్లము పంపునొ
టకు యింతములముగా కొరబడుచున్నాను.

మంగుల వివరం

(I) పెండ్లము పంపువారు, ఇచ్చునట్లు సామ్యుతోభక్తి
చేసికట్టియు విశాసులగు జిల్లావేపు సరకుగాని వానితో
సమానులకట్టి లేక అంతకన్న వానిగుట్టి గోసనానా
తమ భాగ్యునికంపెనీవారి ఫాక్టోలో నప్పుండిచో సదగు
వానితో భాగ్యునికంపెనీవారి కంపెనీవారిచేత, సాదామంతులు
అనగా జిల్లావేపు కాకుండా భాగ్యునిచేసి పెండ్లములకున్న
సదగుసామల కొల్లలుచేయుచున్న వారియిచ్చమును ఆనుస
రించి 40x29 లేక 34x28 అంగుళాలు కొల్లలుకల
విగా తమారుచేయుటకున్నా కంపెనీవారు సిద్ధముగా
నున్నారు.

(II) కంపెనీవారు సదగుమిల్లను మాసమునకు 20
రోజులకు తక్కువకాకుండా పనిచేయుదురు.

(III) పెండ్లము పంపువారు వైచిత్త్యము 11 మాస
ముల కాలములో పంపు 1 కి 50 వదునూ పానులకు
4000 నాలుగువేల పుట్ల గోసనానాకు తక్కువ కాకుండా
కంపెనీవారికి పెండ్లముచేయవలెను.

(IV) పెండ్లముదారులు తాము గోసెను సప్లయచేసి
నమెడల యావకముగా చేయుచున్నందులకు 210
ఇచ్చుకు లేక 250 ఇచ్చుకుగానై సమయముల చేలుగా
కంపెనీవారు ప్రస్తుతేసి పెండ్లముదారు కంపెనీవారు తమ
ఫాక్టరీనకు నప్పించుదురు.

(V) పంపించు పెండ్లము 500 వదున్నట్లు పాను
తూనికల పుట్ల 1-కి యింతవొప్పక సమయము నియమచేసి
సంయుక్తగాను కంపెనీవారికి యిచ్చుకొనటకు తమయిచ్చమును
తెలియజేయవలెను.

(VI) పెండ్లము యానెల 23-11-1914 తేది మధ్యా
హ్నము 2 గంటలలోగా కంపెనీవారి హెడ్డుఆఫీసుకు
గుంటూరుకు చేరవలెను.

(VII) పెండ్లము అంగీకరింపబడి ఖాయిపరపబడిన
పెండ్లము అంగీకరింపబడిన పెండ్లముదారు 5000 వివరము
రూపాయలు కంపెనీవారి ధానముకింద నియమితము. సదగు
ధరానములను తమకు ఆఖరుమాసమునందు తక్కువచేర్చు
కొని సరిమానుకొనవలెను.

VIII. ఈ ప్రకారముగా ఖాయిపరపబడిన పెండ్లము
దారు ఆఫీసు చేసిన రేటుప్రకారం మంగుల ఆఖరుకు 4000
నాలుగువేలపుట్లు వార దెలియ చేయలేకపోయినను, సదగు
మేత్తములను కంపెనీవారికి చార్జి యిచ్చుకొనవలెను.

IX. వైచిత్త్యము ఉదహరించిన గడవులైన యావత్తు
మొత్తము అనగా 4000 నాలుగువేలపుట్లవారకు సకాలములో
సప్లయచేయబడినందుల దానిసమయముగాతయారుచేయుటకు
కంపెనీవారు యింతములముగా బాధ్యులయిఉన్నారు. అటు
లొనగించుటకు కంపెనీవారిలోపమనల్ల సాధ్యపడనియెడల
కోరబడిన పనిని మరతుమించిన తర్వాత సయిదు కంపెనీ
వారుగూరుచేసి పెండ్లములకు బాధ్యులయిఉందురు. అయి
తే పనివాండ్లు నమ్మకీషినపని చేయక పోవుటకలగాని దైవిక
రాక్షసులవల్ల కాని కంట్రాక్టుప్రకారం కంపెనీవారుపనినై
వేర్వేలేకపోయినందుల అందులకు కంపెనీవారు బాబుదారి
చేయరు.

X. పెండ్లము యిచ్చువారు సంయుక్తము చేయు నిమి
త్తముగాని ఫాక్టరీలో పెండ్లముని సరకులను ఆగుకేలు
ప్రకారము ఆ పెండ్లమును 2 వారములకు ఒకసారి కంపెనీ
వారికి చెల్లించునుచుండవలెను. అటుచేయుటనుందు తప్పిపోయి
నచో ఆ పెండ్లముని నిమి 1-కి రుణి చొప్పున కంపెనీవారికి
నష్టం యిచ్చునొటవలెను బాధ్యులుగా నుండవలెను.

XI. సదగు పెండ్లము అంగీకరించుటకుగాని తిరస్కరిం
చుటకుగాని కంపెనీవారికి అధికారము గలదు.

ఇందు వివరములను వివరించు వాకములు కోరువారు
గుంటూరునుందు కంపెనీ హెడ్డు ఆఫీసుకు వ్రాసి తెప్పించు
కోవలెను.

వైచిత్త్యము వెంటాడుచుండవలెను.
లింగయ్య రామచంద్రరావు.
గుంటూరు.

స్థానిక వార్తలు.

కాన్వేక్షను:—కేపు ఈ గుంటూరు 4.30
గంటలకు చెన్నపురి విశ్వవిద్యాలయపు కాన్వేక్షను బయలుదేరు

సింధియాగారికి పుత్రికా జననము:—స్వామియరు
మహా గజగారికి కొమార్తె పుట్టినది తెలియుచున్నది.

యావద్భాగత ఆస్తి మహాసభ
అమెరికాదేశపు ముద్రామంతు శ్రీమతి కార్మింగరుగారు
"వాహిమలము" నుండి రాబోవు ప్రాంతం పంతులమును
బహు యావద్భాగ చెన్నపురియందు మహాసభించెను.

చెన్నపురి ఆరుకట్ట:—మద్రాసు ఆరు
పట్టిక నిన్న యుదయమున 10 గంటలకు బయలుదేరి చెన్న
పురికి వెళ్లినది. ఆది బయలుదేరుటకు పూర్వము శ్రీ గవ
ర్నరుగారు, శ్రీ వెంట్లంతు ప్రభుగారు, ఆంధ్రరాష్ట్ర కార్యద
ర్శిగారు పి. బి. కాలెలుగారు, నేనాకార్యదర్శిగారు
కట్టను ఆలమసను గారు, కట్టను చాపకు ఎ.డి.సి.
గారును ఒడమిదకు వెళ్లి దానివిదా పనులను వెళ్లవారిలో
మాట్లాడి వారి ప్రయోజనము నిరూపనముగ నెగరేయించు
వారు చేయబోవు సత్కార్యములు జనప్రదముగ కొనసాగు
ననియును కోరుచున్నామని నుడివి. ఒడమిదసావువారిన్నే హి
తులుబాడ కొంతమంది వారికి వీరులొ బాసంగి సంకేత
ముగ వెనువని చెప్పి తిరిగివచ్చిరి. ఇదివరకు నాయబడిన ప్రకా
రముదాక్తులు ఆచట టెక్నికలగు ఈ నావయందు వెళ్లలేదు.
వారు యధాంగమునకుబోవ నిశ్చయించుకొని ప్రభువును
వారికి తెలియపరిచి యున్నారు. ఎప్పుడో ఉత్తరపు యివ
నపుడు బయలుదేరు నున్నారు. నిన్న వెళ్లిన యధా వైద్య
వానిలో వద్దగు తెలుగువారున్నారు. అసిస్టెంట్ సర్
జను గారు గారున్నారు ఎల్. ఎస్. ఎస్. గారు ఎస్.వి.
అందు పి.ఎస్. పరీక్షకు వచ్చుచున్న సుందరరాజుగారు
నున్నారు తెలియుచున్నది. ఈ కడపటివారు టెక్నికలిగారి
బావమరిది.

29 వ దేయమున జన సభ:—ఈ సభయొక్క
ఆచారసంఘమువారు, గోరనసియలగు వాసుసత్యుడు
మహాత్ముగారి ఆరాధనాధివ్యక్తికింద నొకసభ గావిం
చి క్షుద్రించి తీర్మానములను చేసిరి. 1. ఈసభ దీనియందు నెల
28, 29, 30 వ తేదీలలో జరుగవలెనునని నిశ్చయించి
ప్రతిపాదించబడి, టి. వి. గోపాలస్వామి మొదలిగారుగారిచే
బలపరచ బడినది. 2. ఈసభను చూడగోరు వారికి రు 10,
రు 5 టిక్కెట్లు పెట్టవలెనునని, పి. పి. రావస్వామి
అయ్యగారిచే ప్రతిపాదించబడి, రామస్వామిగారిచే బల
పరచబడినది. ఈసభ, నుంగంబాకము ద్వైత మధుసంధు
జరుపబడును.

దొంగతనము:—తిరునల్వేరికి పరపతి సంఘ
మువారి కాఖయొకటి ఎన్ఫోర్స్మెంట్ను దుబ్బుచు అనస్త్రీ
యొకతె వారికొట్టును నిశ్చయము చేసి కుద్రపరచుచుండెడిది
ఇట్లుండగ ఈనెల రివలేడి వాడదయమున ఆమె ఒక
బియ్యపు మాటును ఇంటికి దొంగతనముగా తీసికొని వెళ్లినది.
ఆ సంఘాధికారులకు అస్త్రీవిదా అతమానము గలదు. తక్ష
ణమేవారు ఆమాటును ఆయొంటికివచ్చుచుండి దెప్పించి పోలీసు
వారికి తెలియపరిచిరి. ఈకేసు 4-వ క్రెసిడెన్సీ మేజిస్ట్రేటు
కోర్టులో విచారణ చేయబడినది. అంతట మేజిస్ట్రేటుగారు
యన ఎల్. ఎ. కాపాడిగారు ఆమెచొప్పున రాలిని చెప్పి ఆ
నాడు కోర్టు ముగియువరకు ఖాదులొనగించ నిశ్చయించిరి.
పిమ్మట ఆమెకు 5 రూపాయల జరిమానాగాని లేక ఒకవార
ము రోజులు కఠిన శిక్షగాని విధించిరి.

కర్వాసుగారిరాక:—బహుదూర కర్వాసు, మహా
రాజిగారును లండనునుండి బొంబాయికి డిసెంబరు 4 వ తేదీని
వచ్చెదరని తెలియుచున్నది.

ఉన్వోగములు:—4-వ క్రెడు డిప్యూటీ కలెక్టరు
అయిన పి. దొంగస్వామి అయ్యగారికి 2 మాసముల సెలవు
ఎత్తుక చేయబడినది. ముగియ వాతావరణస్థానాధికారుగా
నున్న డి. శేఖరము తనదస్తుగారు జనరలు ద్వైతమిద తం
బావురులో 7-వ క్రెడు డిప్యూటీ కలెక్టరుగా నియమింప
బడిరి.

రాజమండ్రి ముగిసిపలు వైద్యశాల:—సూర్యునిసిపల్
కమ్యూనిటీ వారు ప్రజలకు పరాధాత్మ మాలక్ష్మీవార
శ్చేష్టితా ఆసుపత్రి కట్టించి బేండ్లములు ఇచ్చుటకు సరి
యైన కాలములు యేర్పాటుచేసి బోర్డు చేసిన వారు. ప్రస
లందరుకు చాల అనుకూలముగా మన్నదిగాని మా ఆసుపత్రి
ద్రస్సగు గారు బోర్డులో వ్రాసిన ప్రకారము ఆసుపత్రికి వచ్చిన
యెడల కాచుకొని యుండు ప్రజలకస్తము తీరగలవని విన్న
వించుచున్నాను. ఈ కారణము చేరుచును గారు విచారించినను
విచారించవచ్చును. లి: ౩౬ రాఘవయ్య

చెన్నరాజధాని శాసన నిర్మాణం.

20-11-1914 వ తేదీన జరుగునట్లుగా చెప్పబడుచున్న విషయములు.

క్రొత్త సభ్యులు.

గౌ. జి. బి. రాజన్నగారు, శివానుబంధుడు పి. రాజగోపాలాచారిగారు సి. వి. ఇ., కర్నూలు, డబ్బు, యం. ఇల్లీసు, ఆర్. ఇ. గారును చెన్నరాజధాని శాసన నిర్మాణ సంఘమునకు చేరినారు.

విశాఖ సంగ్రామము.

గౌ. రావు బహద్రుడు పి. కేశవశెట్టిగారు ఇటుల నూచించెను. శ్రీరాజ చక్రవర్తిగారివిషయమున శ్రీవారి పరిపాలన విషయమున నీసభవారును యారాజధానివారును అత్యంత రాజభక్తి భరితులై యున్నారనియు సామ్రాజ్యవిషయమున జూరణదేశపు ప్రజలతో సమానముగ పాటుపడుట కొరక బడిన స్వాతంత్ర్యమునకు మాఝేయులందఱును అధికముగ శ్రీవారిని విమలించుచున్నారనియు (శ్రీరాజ చక్రవర్తిగారికి విన్నవింపవలెననియును) (2) ఈసంగ్రామమున తక్కినవారితో పాటు పోరు సల్పు స్వాతంత్ర్యమును హిందూదేశములకు కలుగజేసి నందులకును చెన్నరాజధానినుండి మరియొక పూలమును పంపునట్లే గౌరవించుచుండుటకును శ్రీరాజ ప్రతినిధిగారిమెడల మాఝేయులందఱును అత్యధిక కృతజ్ఞతను కలిగియున్నారని శ్రీరాజప్రతినిధిగారికి విన్నవింపబడుచుండును. అని ఈ శాసన నిర్మాణసభవారు శ్రీగవర్నరుగారిని వారి వారిని కొరుచున్నారు.

గౌ. వడ్డీరామను నాయుడుగారిట్లు ప్రతిపాదించెను. ఆంగ్లవైద్యుల సమ్మేళన మత్వంతాశక్తికమని యాదేశీయులందఱును గ్రహించినదియును శ్రీవారి పరిపాలనమునకు వీరభ్యంతరాభక్తి భరితులై యున్నారనియు సామ్రాజ్య సురక్షణకొరకు ఎట్టి స్వాతంత్ర్యమునైన చేయుటకుగూడ సిద్ధముగా నున్నారనియును ఆంగ్లపరిపాలనము చిరతరముగ నుండుగాక యని ప్రార్థించు చున్నారనియును, శ్రీరాజప్రతినిధిగారిని యిండియా మంత్రిగారిని విన్నవింపవలెనని యాసభవారు శ్రీగవర్నరుగారిని ప్రార్థించుచున్నారు.

గౌ. బి. యె. శర్మగారు సంగ్రామమున విజయము చేపాటుటకై త్యాగమునైన నీదేశీయులందఱును సిద్ధముగ నున్నారని శ్రీరాజచక్రవర్తిగారిని శ్రీరాజప్రతినిధిగారిని మనవిచేయవలెనని యా సభవారు శ్రీగవర్నరుగారిని కొరుచున్నారు.

గౌ. బి. వి. నరసింహ అయ్యగారువేయు ప్రశ్నలు.

దోషములు చక్కచేయు ప్రతిష్ఠాపనములలోనిదిగ్దలకు విద్యాప్రదానమునుగూర్చిన లెక్కలను గురించియు రాజధానుల సర్కారు నౌకరులకాని స్వాతంత్ర్యసాహాయ్యులకాని సుసంస్కరించుటను గూర్చి యిండియా దొరతనమువారి ఉత్తరవులు వేరేవా? వానినిగూర్చి సానికప్రభువువారు కడపటి యుత్తరవుల నెన్ని డొంగెనననియును 1884-వ సం॥పు చెన్నరాజధాని లోకలుబోర్డులు ముగిసిపలు సంఘముల శాసనమును సవరించుటకు ప్రత్యేకముగ పనిచేయుచున్న పను లెంతకాలములో ముగియవలెనను కాలనిర్రేఖ మేమైన కలవా మరియు విలేజీ పంచాయతీలను గురించి ఫిలిప్సుగారి రిపోర్టు ఎంతకాలములో ప్రకటింపబడుననియును విచారించెను.

గౌ. మోచెన్ రామచంద్రరావుగారు టిటుల నడిగెదరు.

కృష్ణవరదలవలన జడవాని అనెట్టుకు కలిగిన నష్టమును గూర్చియును ఆవరదలవలన కృష్ణ గుంటూరుజిల్లాలో కలిగిన నష్టమును గూర్చియును గోదావరి వరదలవలన నష్టము కలుగకుండ రాజమహేంద్రవరమునకు కాపురల చేయుటను గురించియును కొన్ని ప్రదేశములను ఏకస్థిలానుండి విభజించుట కేర్పాటు చేయుటను గురించియును రాజధానిలో ప్రతి జిల్లాయందును గల గ్రామములలోను పట్టణములలోను ఇంట్ల కట్టుకొనుట కొనగబడిన స్థలములకుగాను ఆట్రేమొత్తమొత్త మూలముచేయబడినదో లేమిపలయుననియును ఈ యర్థము వలన కోశసంబంధమును మార్పులేమయిన జరిగినవా అందు ముఖ్యముగ నీ రాజధానిలోని కూలివారి ప్రతినిధులకేమైన మార్పుగలిగినా లేమిపలయననియును విచారించెను.

గౌ. కె. ఆర్. వి. కృష్ణారావు బహదూరు గారు తొమ్మిది సముద్రతీరమందలి జిల్లాలకు సంబంధించిన వెక్కుని విషయములను గూర్చియును గోదావరి విశాఖపట్టణము జిల్లా రిజిస్ట్రారుగారు చేయుచున్న తిరిగి ఆసీలు పనులను గూర్చియు అడిగెదరు.

గౌ. ఎ. జి. జి. యం. ఆహమదు తంబిమరకావ్యుడు గారు. పోలీసుశాఖలో వ్యవస్థాపకముగాను మహమ్మదీయుల కర్తవ్యమును గూర్చియును లోకలుబోర్డులలో మహమ్మదీయుల ప్రాతినిధ్యమును గూర్చియును రాజీయ సంబంధములను మామూలుజైలు యాదరణపథ్యాలిని గూర్చియు నితరులచే నేర్పరచబడిన పాఠశాలలలో మహమ్మదీయుల విద్యార్థుల జీతములను గురించియు విచారించెదరు.

గౌ. రావుబహద్రుడు పి. సి. దోమసుందరశెట్టిగారు యిస్కంటాక్స్ అక్విజిషన్ రివిన్యూవోర్కువారు పరిష్కరించు విధానమునుగూర్చి అడిగెదరు.

గౌ. వి. కుమారామను నాయుడుగారు చెన్నపట్టణములోని కలరావ్యాధిని గూర్చి అడిగెదరు.

గౌ. కే. రామయ్యగారు మొదట ఆలోచించినట్లు పరీక్షాగ్రము జీకాలవేయు యాద్యోగకాఖను సుసంస్కరించుట రాజధానియం దంతటనుగూడ నేర్పరచెదరా యనియును యిండియాగూర్చి అప్పుడు మార్చి నేటులకు ప్రమోషను నియ్యక డి. యి. పరీక్షనిచ్చినవారికి మాత్రమే ప్రమోషనునిచ్చెదరా యనియును (సివిలు అ సిస్టెంటు స్ట్రక్చులను స్ట్రక్చు ఇనరలు గారు నియమించుటకుబదులు దొరతనమువారి చేయమింపరాదా యనియును) సివిలు అ సిస్టెంటు స్ట్రక్చుల జీతములను సవరించెదరా యనియును) అమీందారి ఎస్టేటులను సర్వే చేయుటకు దొరతనమువారుకొరబడి రాయనియును అట్లయినచో దొరతనమువారందులకు ఉత్తరవులనొసంగెదరా యనియును ఆయన అడిగెదరు.

గౌ. పి. కేశవశెట్టిగారు దత్తమండలములకుచేరిన ప్రశ్నలను కొన్నిటి నడిగెదరు. వాటిలో ముఖ్యముగ ఆ తొలి పరిపాలనమును గూర్చియు మద్యపాన నిరసనమును గూర్చియు మరియు అసంతృప్తిలో జడ్జీకోర్టును, దత్తమండలములో కళాశాలను స్థాపించుటను, గూర్చియు నడిగెదరు.

గౌ. కే. చిదంబరశాస్త్రి మొలలియారుగారు రాజధానిలోని చిన్న శేవులములను గూర్చియును స్వామముచేయు వెరువుల మరమత్తులను గ్రాంటులను గూర్చియును వ్యవసాయ సంబంధమును చిన్న పనుల మరమత్తు నిర్మాణములను గురించియు అడిగెదరు.

గౌ. వివాదుబహద్రుడు పి. రామధర్మనాయుడుగారు లోకలుబోర్డుల పరిపాలనముక్రిందనున్న ప్రదేశములలోని జమీందారులు ఘాటిపన్నులు చెల్లించు నక్కరలేకుండ చేయుటను గూర్చియును శాసన నిర్మాణసభకార్యముల నిమిత్తము వచ్చు సభ్యులకు రైల్వేలో ప్రీవ్యూకులకొనగబడు గూర్చియును ప్రాతినిధ్యసభ్యులు చెన్నపురిలో నుండవలసి వచ్చినప్పుడు వారు నివసించుటకొరకు తగినసదువులు కట్టించుకొనుటకు దొరతనమువారు వారికి తోడ్పాటు సరిపెరురా యనియును లోకలుబోర్డులలో కార్యనిర్వాహకాధికారుల విషయమును నిర్బంధనను, సవరించుటనుగూర్చియును రివిన్యూజిల్లాల ననుసరించి రిజిస్ట్రేషన్ లెక్కల నేర్పరచుటనుగూర్చియు అడిగెదరు.

గౌ. రావుబహద్రుడు పి. సుబ్బారాయులు రెడ్డిగారు చెన్నపురిలోని దొరతనమువారి శేల్లెడ్యలలో బయట నుండి వైద్యము చేయుచుకొనవారికి అసిస్టెంటు స్ట్రక్చు చేయక నలు అసిస్టెంటు స్ట్రక్చు చేయుచుండుటను గూర్చియును ఆ వైద్య కాలలో ఆ సర్వీసర్వీసులు ఏర్పరుచుటనుగూర్చియును వాలిక్ ఘాతకాలయొక్క ఉపాధ్యాయుల యొక్కయు లెక్కలను గూర్చియును రయతుల లాభముకొరకు తగిన ప్రదేశములయందు వ్యవసాయక ప్రదర్శనములను చేయుచుండుట గూర్చియును ఆయన అడుగును గౌ. సి. వి. నరసింహ రాజుగారు గంగాను, మాలిమాల స్పెషలు ఫారెస్టు ఆఫీసుగారి నుకాయను పట్టకమిడినుండి ఇతరప్రమునకు మార్పుటను గూర్చియును లోకలుబోర్డుల కమీషను స్థలసంపాదనము నిమిత్తము బిల్డింగును జిల్లాలో స్పెషలు రిహాబిల్టేషనులను నియమించుటను గురించియును ఫారెస్టుసంఘమువారి సూచనలను అమలు చేయుటను గూర్చియును అడిగెదరు.

గౌ. వి. యె. కృష్ణారావు బహదూరుగారు రాజధానిలో ఆర్కైవ్ పరిపాలన సంబంధమున యిండియా మంత్రిగారు 29-5-1914 వ సం॥న ఉత్తరవును గూర్చియును, అందుచేతనాల్గులయముల నేర్పరుచుటను గూర్చియును, రిజిస్ట్రేషన్ శాఖలోని గుమాస్తాలను జీతము మోద్యుచేయుటను గురించియును ఏర్పరచేతములలోను జిల్లాలోను ఫారెస్టు పంచాయతీలు ఏర్పడినవి? న? యీ సంవత్సరమున నిక వెర్నాకోర్టు నేర్పరచబడునను విషయమునుగూర్చి యడగెదరు.

హిందూదేశమందు నవలలు.

(అభ్యాసములు.)

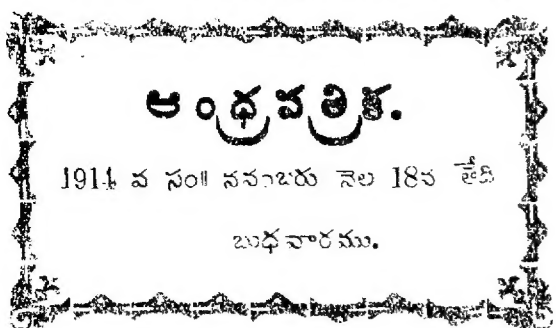
ఈనెల 11 వ తేదీ సాయంకాలము తిరువళ్ళీలో హిందూ హెన్రూలుహోటల్లో సభిజరిగెను. ఆసభకు ఆదిని సెంటుమ్యుగా గ్రాసనాధిపత్యము వహించిరి. సి. పి. రామస్వామి అయ్యగారు రుపన్యసించిరి.

15-16 శతాబ్దములవరకును పశ్చిమభండమునందు వ్రాయబడిననవలలు బహుదేశములగును విసుగుపుట్టుచున్నట్టివిగానే యుండును. వానియందు తరుచుగ నాయకానాయకులను గూర్చియు వారిపరస్పరానురాగములనుగూర్చియు వ్రాయబడి యుండెను. 17-18 శతాబ్దములలోనే నవలలో మార్పుకలిగినది. వారచ్ఛడు జనసంఘమునందలి భిన్న భావములనుగూర్చి వ్రాయుటనూ పాత్రపోషణమును వ్రారంభించిరి. అటు ఏమృతనే జీవితవిశేష ప్రదర్శనమునకును మానసికశాస్త్రాభ్యాసమునకును అవకాశము కలిగించు నవల లంకురించి వాఙ్మయమున కభివృద్ధి కలిగింప గలిగినది. కాని పంచతంత్రమునకు సాటియైన గ్రంథమొక్కటియును కనబడదు. పంచతంత్రమును హిందూదేశమునండి ఆరబ్బులు ఆరేచియాదేశమునకు కొనిపోయిరి. ఆచటనుంచి యురూపునకు కొనిపోబడినది. ఆచట దానిని గ్రీకులు భాషాంతరికరించి దానికి “ఈనపున్సే లిల్లు” అని పేరుబెట్టిరి. ప్రపంచమున రచింపబడిన నవలలలో నదియే మొట్టమొదటిదిగనున్నది. ఇట్టివల నాటకములు బయలుదేరి నవలస్థానము నాక్రమించినవి. ఇట్టివల పాద్రులు వ్రాసిన జాతకములు నుబంధు వసలేదబ్బు చూపుచున్నదశ మమారచరీతము, కాదంబరి, మున్నగునవి వ్రాయబడినవిగాని రామ రామ నవలారచన ననెడినది. 19-వ శతాబ్దమునాటికి హిందూదేశమున నవలారచన యంతరించినది యేవెన్నదగును ఇట్టివల వంగదేశమున మరల నవలారచన ప్రారంభింప బడినది బంకించంద్రభట్ట యున్నగువారు వెక్కు నవలలను వ్రాసి యున్నారు. చెన్నరాజధానిలో నాంధ్రభాషయందు నవలారచన కొంతకు ప్రారంభింప బడియున్నది. ద్రవిడ భాషయందు నవలారచనకు ప్రయత్నము లేమియును జరుగు చున్నట్లుగ పడచు సామాన్య జనులకు లోకభాషమును కలిగించుటకు నవలలే యుచిత సాధనములని యుపన్యాసములు నుడివిరి.

దేశభాషలలో నవలలు విశేషముగ లేకుండుట చేతనే హిందవలలలో భావనాశక్తి తక్కువగా నున్నది. భావనాశక్తి నుడ్రకింపజాలినవి నవలలేమగును. నవలలు లేనిచో గొప్ప గొప్పగా యాద్యములు కలుగుట కవకాశములేదు. గొప్ప గొప్ప యాద్యములు లేకుండ హిందూదేశ మంతమాత్రము నభివృద్ధి నొంద నేరదని బిసెంటుమ్యుగారు నుడివిరి.

జర్మనుగూఢచారి

అబ్దుల్ గురు:—10-వ తేదీ సాయంకాల మొకమోటారు బండి పోలీసుస్టేషనువద్ద కలితేగముగ వచ్చినది. బండి నడపించునాతడుబండిలోనుండి యొక్క పరుగున స్టేషనులోనికి పరుగెత్తివచ్చి సమవారము నాటిరాత్రి యొకవార నాబండివైపు కట్టించెను. కాండేకిపోతిమి. అతడు క్షీన్నవనోటెలులో బసచేసెను. నిన్ను ను తిరిగి వచ్చితిమి. తిరిగివచ్చుచుండగ నొకసారి యును నెగోలతో పెద్దపీథిలో నొకసారియు నాదొర నాకంతము నలుచుబోయెను. నేనాదొరను కొలంబోతు తీసికొనిపోవుటకు నిరాకరించుటచేత నాతడు నామెడ నులుచుబోయెను. అతడు జర్మను గూఢచారియగును అని పోలీసువారితో చెప్పెను. పోలీసువారు మంచిమాటలు చెప్పి సెమ్మదిగ నాదొరను బండినుండిక్రిందకుదింపగలిగిరి గాని వినివీడకేసువచ్చినదని వారు చెప్పగనే అతడు పరుగెత్తెను. కాని వారతనిని అరెస్టుచేసి ఆరాత్రి స్టేషనులోనుంచిన. నేను ఆమెకాదేశీయుడను. నాపేరు లియెనుమేజరు అని అతడుచెప్పెను. నేనిక్కడవందనని అతడు నిరాకరించి అరెస్టు చేసిన కానిస్టేబులను కొట్టుటచేవారతని చెరసాలలోబెట్టి రాకముచేసి ఈసంగతి ఆమెకాదేశపు రాయబారి కెగింపవలెనని యిచ్చెప్పెనుగారు నూపరంపెండెంటు గారికి తండ్రి వార్తనిచ్చిరి. 11వ తేదీ సాయంకాలమున నతనిని మేజర్స్టేటు కింగు నకు తీసికొనిపోయిరి. తన కేయ్యవలసికమోటారుబండి యందెరు 200 లు యయ్యలేదని బండియనుచును దారిలోతన్ను కొట్టినది బండిలో బాసతడును రెండువార్తలను దాఖలుచేసిరి. మేజర్స్టేటుగారు పెంబినినికే వెల్లెననుగూడ నాదొరలేక లేడు. నిలువవడమగ నేను నిలువవడను. నేను నీల్వాని యెరుట నేల నిలువవడవలెనని కుక్కకు కంపెనీవారికి తెలిస్తేను వాస్తవంబుటకు నాకనుమతింపండు అని ఆదొర యనెను. 12వ తేదీ వరకు నిరసిని చెరసాలలోనుంచి కనిపెట్టుచుండవలెనని మేజర్స్టేటుగారుభావించిరి. ఆమెకా రాయబారికర్పణ నుండి మేకానిను కావ్యురుగారు వచ్చి అధికారుల అనుమతిని బడసి చెరసాలకువచ్చి అతనిని చూచిరి. 18వ తేదీవర కతని నవలనే యుంచుట మంచిదనియును అప్పటి కతనినిచిక్కబడినచో చిక్కలు లేబ్బుకొని తీసికొని పోవచ్చుననియును వారు నిశ్చయించి వెనలిపోయిరి. ఇకదొక భీమాకంపెనీకి ప్రతినిధియనియును సింహాశమునకు క్రొత్తిగా వచ్చెననియును శేలియుచున్నదని సిగోను అబ్దుల్ గురు ప్రతీకకు 11 వ తేదీన నెగోలతో విలేఖరి వ్రాసెను.

రానుండు శాసననిర్మాణసభ.

ఎల్లుండి యిరువదన తేదిన మనశాసననిర్మాణసభ సమావేశమగు నప్పుడు జరుగ నేర్పరచి యుండు కార్యక్రమము పోకటితరులు యునది. అందు ముఖ్య పయము లనేకములుగలవు. శారవ నీయ సభ్యు లడుగు ప్రశ్నలయందేమి, వారుపక్ర మించు తీర్మానముల యందేమి, వారు తేనుగాను క్రొ తచట్టముల యందేమి, ప్రభుత్వపురభ్యుం డెవ పాదింపనుండు శాసనములయందేమి యనేకములు చర్చనీయములు గలవు. వానినని టిగ నిప్పుడు విన రించుట మాకావ్యమునగుదు. మాకుసాధ్యమును గాగు అయిన నోటి రెండు ముఖ్యతమ విషయము లకు సభ సమావేశముకాక ముందు ఇప్పుడెల్లెల్లర చూపుచు నురల్పుట మాధర్మ్య మున్నున్నది. ఇటీవల మేము నీటిపారుదలబిల్లు నందలి ముఖ్య భాగములను ప్రకటించితిమి. దాని విషయమున దేశమున భిన్నాభిప్రాయములను వ్యతిరేకాభిప్రాయమును గలనని నూచించితిమి. మరియొక చోట మద్రాసు మెయిలు పత్రికాధి పతులు కూడ బిల్లిబిల్లును ప్రవేశపెట్టుట తగదని వ్రాసిన యశము నుదాహరించితిమి. మా చదువరుల యభిప్రాయములను గోరితిమి. కొన్ని యభిప్రాయములు నచ్చినవి. మరికొన్ని రానున్నవి. మెయిలు పత్రికాధి పతులు వ్రాయుటలో గూడ నీబిల్లివిచారణకు వచ్చినో రాదోయని వ్రాసిరి. అయిన నేటి దినము ప్రకటితమున కార్యక్రమమునందు శారవ నీయులయిన ఎ.జి. కృష్ణారావు బిల్లును చదువుట కనుజ్ఞ యడిగెదరినియున్నది. ఆయనజ్ఞ యొసగబడి నచో నీబిల్లును విమర్శించుటకొని యవసంసు మేర్పరచవలసివచ్చు తీర్మానము డెక్టరట. లోకము నకు బిల్లులోని సంగతులు తెలియుటకా చదువుట యవిన కాదు. బిల్లు ఇదివరకే ప్రకటితమయినది. ఇప్పుడుచదువుటయనిన సక్రమముగానికీ బూనుట యని యర్థము. ఉపసంఘమేగ్గడి సంతమాత్రమున బిల్లు చట్టము కాదను నూటని జమే కాని ప్రజావిషయమును చక్కగావిమర్శించుటకు మందే ఉపసంఘము నేర్పగుచుట వారి యిష్టాను సారము నిల్ల యింతుట కుత్తగుచు పరిపాలించుట యగును. అని విధముల యభిప్రాయములవారును నేకగ్రీవముగా నిప్పు బిల్లి నుపక్రమింపనే రాదని యద్వోషించుచున్నను శాసననిర్మాణ సభవారు దీనిని విమర్శకు డెట్లుట న్యాయముగా నుండ జూడు. ఇది గడచిన శతాబ్ద మధ్యమునుండియు నానావంశో నుండుచునే వచ్చుచున్నది. నేడు గొ తకాలము నిలువయుంచినవన కొరంత రాబో గు. ప్రభుత్వపు వారి కార్యదర్శిగారు ఈబిల్లి విషయ మున వచ్చిన కొన్ని యుత్తరాధికములను గురించి తెలివెదరట! వానిని చదువుటకు సందర్భమున్న యెడల నానావో విశేషముగా నాపుడల పక్షము నకు వేరిపెగాయండ లు. అట్లున్నను లేకున్నను నిప్పు డి బిల్లును వ్యవేదింపెట్లుట మాత్రము పొర పాటు కావలసివచ్చును. పొరపాటుచుటకు న్యక్ష పర మును ఈస్పల్లకలములోనే ప్రజా నాయకులు ప్రభుత్వము వాకి తొప్పుటకు తగిన యాలోచనలు చేయ నొకట లాభింపరచునగుచున్నాము. గావలయు అభ్యుపసమావేశ సమయమున తమ

సాధ్య మయినంతవరకు కృషిచేసి యూబిల్లు ఉప సంఘ మేర్పడుటకు మూడు మరల మొకమాకు వర్చకు వచ్చుటలు చేసినయెడల దేశపు టభిప్రాయ మును ప్రభుత్వాధికారులకు సభల మూలమునను మహాజనుల మూలమునను, పత్రికా వ్యాసముల మూలమునను తెలిపికొనుటకు నవకాశ మేర్పరచి కొనినవారగుదురు. అట్లు చేయనిచో ప్రభుత్వము వారును ప్రజాప్రతినిధులును ఈయన్ల సమయమున తగిన యాలోచనకు ప్రజలకు సమయము నీయని ప భూయిష్ట మగున అడవుల చట్టమువంటి మరి యొక చట్టమును దేశమునకు గట్టి వా రగుదురు. కా. కె. ఆర్. వి. కృష్ణారావుగారు మనపరిశ్రమల విషయమున నుపక్రమింప నుండు తీర్మానములు మిక్కిలి సమయానుకూలములు. మన మనరాసు ప్రభుత్వమువారు పరిశ్రమలలో శోక్యము కలిగించుకొని వానిని స్థాపింపరాదని యిండియా ప్రభుత్వమువారు పెట్టిన నిర్బంధమును తొలగింపించు కొన వలసివచ్చెననియు నూనెగింజల పరిశ్రమ, సబ్బు, క్రొవ్వ పత్తులు మున్నగు వానిని చేయుటకు ప్రా రంభించి యీ ప్రభుత్వమువారు దాని చూడవలసిన దనియు వీరియుపక్రమము నుదాహరణ ప్రభుత్వము వారి కిందులో క్రొత్త యేమియ లేదు. వానియూ శ్రయము మీదట కలుగుటనేతనే యీనగరమున ఆ ల్యూ మి ని యము, కో ము పరిశ్రమలు తలయెత్తగల్గినవి కావున మాప్రభుత్వాధికారులు కా. కె. ఆర్. వి. కృష్ణారావు గారి సలహాను స్వీకరించి ప్రజలును ప్రభుత్వమును గలిసి శత్రువును పరాధిమింప వనిని తీర్చి ధన్యులగుటకాక తమ యంతరంగము పాత్రయె యితకాలమును నాదేశ పరిశ్రమలో, నాదేశపరిశ్రమలో యని మొట్ట లిడుచు వంకరుచుండు భారతభూమికిని శ్రేయము కలిగించిన వారగుదురుగాక యని కోరుచున్నాము. ప్రతిజాతియు లేన తన యభివృద్ధిచే మాను కొనుచుండు నిక్కాలమున జర్మనీ, ఆస్ట్రీయాలు వ్యాపారమునకు అమెరికాజాతానైసాను చూడుతరుణమున హైందవ భూమిని ఎప్పటినిర్ధర యందే పక్షదోయక ఆర్థికాధిపత్యపార మను నాదర్శమాత్రమునకునై నిర్బంధములను కలిగి పక మాప్రభువు విదేశవ్యాపార పరిశ్రమలకును తామే యధికారులనుటను తమకు సహజమగు నుదారబుద్ధిగోరహించితామేపరిశ్రమల స్థాపించుటచేననమి సంతకముగాములను వేయకున్నను వానితో సమానమగు నేరింతలను బహుగాన ములనునిచ్చి ప్రజలను బురికొల్పుటచేకేమి వారి కన్ని పరిశ్రమల సంగతులను వాకి దేశమున నుండు అనుకూలావన కూలములను సాధకభాదక ములను బోధించుటచే నేమి యన్ని విధములను, శోధ్యకవలసియున్నారు. పెట్లాడు ప్రభువుగారు తప్పక సాయ మొనర్తురని నమ్ము చున్నాము. గార వసియును కేవలసిక్లె, క్లు రానునాయరు, బయ్యా నరసింహేశ్వర శర్మగారు లుపక్రమింపనుండు భృతి విశ్వాస, సంపూర్ణ సహాయ, తీర్మానములకు హృదయపూర్వముగా తనయంగీకారము నియ్యని హైందవు డుండడుటకు సందేహము లేదు.

మధ్యగంగమున మిత్రముండలివారు అనుచు లాభివృద్ధి సంగుచున్నాను. జర్మనుల దాసులన్ని యను మరల్చబడినవి. కొన్ని కొన్ని తావులలో ముఖ్యముగా మ్యూజిప్రాంత శీత గ్రామములలో మిత్రముండలివారు గుండుకు నడచినారు. బ్రిటు ములో బిక్కుమూలేచర్ల జర్మను పక్షాలము నొక్క టిని నిర్మూలము చేసినారు. ఇక్కడికిను న్యూ పోర్టు డిక్కుముడె మధ్యను సంగులనుగు ఫిరంగి శిల్పము వినవచ్చుచున్నది. రుష్యావారన్ని వైపులను విజృంభించుచున్నాను.

కాకో మంటలచాలగుచున్నదట! నానా, నీడక బగ్గలవర్గ యుద్ధమగుచున్నది మా జూయను సానులు చేసినారు. జర్మను ఖానుదీలను పట్టుకొని నారు. జూయచివట్టగులపు జర్మనులు బ్రిటు ములో వైచివట్టు అపరాధములు తెచ్చినారు. జర్మను ప్రజ పది లక్షలవరకును బ్రిటు ననకు పరువుతెత్తి శరణం గుచున్నారు. తుర్కీలో గూడ రుష్యావారి పురోవైక్యములు ఎక్కిరము చేసినవి. అచ్చు తుర్కీవైక్యపు ప్రహ మెకదానిని జూయచినారు మరి ఇతరస్థలములందు ను తుర్కీకి నవజయము లగునని. హైందవవైక్య ములు ఎర్రసముద్రమునకు ముఖద్వారమునందు బేలిలూండాలు వచ్చి మేకు సయ్యదు అను స్థాన మును ఆ ప్రాంతములందలి కోటలను తీసికొన నారు. అబ్బుస్వాతంత్ర్యముల కేలోటును రాకుండ తాము సంరక్షింతు మనియు తుర్కీ ప్రభుత్వపు యా మాన్యము తప్పించుకొన నెంచినను తాము తోడ్పడుచునియు బ్రిటిషువారు ప్రకటించియు న్నారు. దక్షిణ అమెరికా తటదేఖ కనడూర ములో జరిగిన వాకా యుద్ధమునందు నూడినద నిన కానావను అను యుద్ధనావ మరక్షితముగా నున్నదని వినుచున్నాము.

“రాజాపు శాసన నిర్మాణ సభలో నీటి పారుదలబిల్లు చర్చకు తేబడునో లేదో మేమెరు గము. దానియందలి నియమము లనేకములు విమ ర్శ్యములగుటచేత ఇప్పటిలో దానిని విచారణకు తేరాదని అధికారసభ్యులు కొందరు ప్రభుత్వము వాకి తెలియ చేసినట్లు వినుచున్నాము. ఆబిల్లునందు రైతువారీలలోను జమీందారీలలోను గల నీటి స్వాతంత్ర్యమునకు సంబంధించిన స్వామ్యమును గురించి చెప్పబడు విషయములున్నవి. కాక కొ త డిట్లగును న్యతిరేకాభిప్రాయమునకు నెడ మిచ్చు నీటిబిల్లును యుద్ధము సాతమగు వరకును చర్చకు తేకుండుట నుంచిదని మాయభిప్రాయము” అని మద్రాసు మెయిలుపత్రిక వ్రాయుచున్నది ఈ యభిప్రాయమునే ప్రజానాయకులును ప్రజలును కలవారైయున్నారనియే నమ్ముచున్నాము. ప్రభుత్వమువారు బాగుగా నానాచించి నీటిపారుదల బిల్లును మ యొకనాటికి నుంచియుంచెద రని విశ్వ సింఘుచున్నాము.

రానుండు ఇంగ్లీషు శాసన నిర్మాణసభా సమావేశ సమయమున విశేషచ్చురు బు కొల్పు చటముల నెవ్వారిగూడ విమర్శించుట లేదని హాకడిగజ ప్రభువుగారు తీర్మానించినట్లు ఇ డియన్ డెయిలీన్యూస్ అను పత్రికవలన తెలిప చున్నది. ఈ వృత్తాంతము నిజమైనయెడల హాకడిగజప్రభువు గారి దూరదృష్టి కిదియు నొక్క దృష్టాంత మను టకు సందియము లేదు. యుద్ధవార్తలచే దేశ మంతయు నింకిపోయి యుండు ని సందర్భమున నాందోళన కాకరమగు విషయముల ప్రశంస యెత్తికుండుటయే సమంజసమని యెవ్వ రంగీక రించకుండురు?

దక్షిణఇండియా బ్రహ్మసమాజపు కార్యదర్శి గారిట్లు వ్రాయుచున్నాడు:— ప్రస్తుతము చెన్నపురిలోనున్న సుంకు రామకృష్ణి, భయప్పిక్ ఎండెరకు సామయిటి య ను పది దక్షిణ ఇండియా బ్రహ్మసమాజమునకు సంబంధించిన ప్రతిష్ఠా పవరు ఆ నేకమంది మహాజనుల మనంబులలో నుండుటచే కేవలిధముగా ప్రకటింప కలకీ వచ్చినది. “1910-వ సంవత్సర ములో కొందరు దక్షిణ ఇండియా బ్రహ్మసమాజమునకు జెం దివారీచే యీ భయప్పిక్ ఎండెరకు సామయిటి స్థాపింపబడి కొంతకాలము వరకు సమాజమందిరములోనే నుండి కాన్య విద్యహాణము కేయందుడె. కాని ప్రస్తుతము సుంకరామకృష్ణిగారు భయప్పిక్ ఎండెరకు సామయిటికిని దక్షిణ ఇండియా బ్రహ్మసమాజమునకును ఎంతమాత్రము సంబంధము లేదు. ఈ రెండును వేరివేరు సంఘములు.”

బిరోపా మహాసంగ్రహము.

ఇంగ్లాండు-స్థానములు.

యుద్ధము ఆరంభమయిన ప్రయత్నములు.

అంధుల నవంబరు 17:— క్రైస్తవ మతాధిపతియగు పోపుగా సంతకేసికొనడంబడి యుద్ధము చేయుచున్న దేశాధిపతులకు తెలియజేసెను.

జర్మనులతోను నిరోధింపబడినది.

మన ప్రాంతములదాడి ప్రారంభమగుచున్నది.

అంధుల నవంబరు 16:— (సాయంత్రము 5-45) అధికారులు పారిసులో నిటుల ప్రకటించిరి. న్యూస్ పేపర్లు మొదలు దిక్కుమారు వైతరకును ఫిరంగుల కాల్పులు తప్ప మరేమియును జరుగలేదు. దేశము మరల ముంచిజేయ బడినది. దిక్కుమారుకు దక్షిణభాగము మొదలు విక్టోరియాకు 5 కిలోమీటరుల దూరమునకును గల ప్రదేశములను బలమయముగనున్నది. దిక్కుమారునకును కిక్కుమారునకును నడిమి జర్మనులు కాల్పులు దాటబోయిరి గాని వంతెనల కావలరకును ప్రోసిజేయబడిరి. విక్టోరియాకు దక్షిణమున జర్మనుల మొండికి నాశనము చేయబడినది. ఈ ప్రాంత దక్షిణమున జర్మనులు తలపడగ వారిని తమిషేసి ముగించు వారిని తలపడినది. కొన్ని గోజుల క్రైస్తవ బృందములను ముగించి పారిసులోనుండి అప్పుయియును ప్రాంతమును మన వైపునకు మళ్లించి సాక్షాత్తు చేసెను. లిజా జేయబడుచున్న చిన్న పోరాటములు మాత్రమే జరిగినవి. ముగింపు సావకాశము చిక్కినది. ముగింపులో ఎటువద్ద పర్యవసానములకు పోరాటములు జరిగినవి. శత్రువుల ముఠల నెయింటు హ్యూబర్టు ముట్టడింపబోయి విఫలమైరి. ఆఫ్రికా మగాంటు అడవిలోనున్న జర్మను కోటపై మొదలు రక్షణక అసమర్థమైనది. వాస్తవము విశేష మేదియును జరుగలేదు. ధనమును సైన్యమును అధికముగ కావలెను.

అంధుల నవంబరు 16:— (రాత్రి 8-40) 2250 లక్షల పానులను 10 లక్షల నైనుల నొసంగుటకు నేడు పార్లమెంటు ప్రజల సభ వారంగిరించిరి. ఈ విషయమునకు పార్లమెంటు వారసులంతవలెనని కోరుచు ఆస్పీరుతుమంత్రి గారిట్లు నడిచిరి. ఇదివరకు మొత్తం సంగిన 1000 లక్షల పానులును వ్యయమై పోయినవి. యుద్ధ ప్రయత్నములు చేయుటకును మన సహాయులకు బదులిచ్చుటకును దేశమునకు కావలసిన భోజనపదార్థములను ముఖ్యముగ పంచదారను కొనుటకును ఆసామంతమును తెల్లపొయినది. మన స్వంతిబద్ధులు 480 లక్షలున్నవి. అందులకును భూసముద్ర సేలకొరకును ఈరెండవ మొత్తము ప్రత్యేకముగ వినియోగింపబడును. దెల్లియనునకు 10 లక్షలును, న్యూయార్కు 800,000 ను బదులు ఇవ్వబడుచున్నది. యుద్ధము ముగియవరకును ఈ మొత్తములకు వడ్డీలేదు. మాల మన గాధివేశములకు బదులియ్యవలసియున్నది. దక్షిణాఫ్రికా, ఆస్ట్రేలియా, న్యూజిలాండు కనడాదేశములకు అంధుల వత్తులే బదులియ్యవలసియుండును. వత్తులను ప్రార్థింప నక్కరలేకుండ మనమే వారికి 800 లక్షల వియ్యగలము. యుద్ధము నిమిత్తము దిగమునకు 10 లక్షల పానులు ఖర్చుచున్నది. ఇదివరకు వెయ్యబడిన అంచనాఖర్చు మించి యుండలేదు. ఈ 2250 లక్షలతోను కర్మను సరిపోవునని నేను చెప్పబాలను. ఇది ఏమిట నెలవరకును సరఫరాను. కొంత నిలువకూడ నుండవచ్చునని ప్రధానమంత్రిగారు నడిచిరి.

రాబర్టు ప్రభువు.

శీతగాలి వీచుచున్న రోజున దీక్ష ప్రయాణము.

అంధుల నవంబరు 17:— గురువారమునాడు శీతగాలి హెచ్చుగా వీచుచుండెను. ఆనాడు రాబర్టు ప్రభువుగారు న్యూస్ పేపర్లు సంతకమును చుట్టిచిచ్చిరి. పుకవారమునాడు యుద్ధమునకు సాగుచున్న వేగువేగుపటాలములను హైందవ నైనులకు పట్టిచిచ్చిరి. అన్ని పటాలముల వారసుగూడ సభ కానుకగా ముగిసిన ఆఖర్ దినమునాడు జయజయధ్వానము లొనరించిరి.

రాబర్టు ప్రభువుగారి కేరళము.

అంధుల నవంబరు 17:— రాబర్టు ప్రభువుగారి కేరళము ఇంగ్లాండును తీసికొని బయటకు క్రైస్తవ బృందములను బోగొకొనండి ఇంగ్లాండు కాశము వెంట వెళ్లుచు రని "టైమ్స్" ప్రకటించుచున్నది.

క్రైస్తవులకు రాబర్టు ప్రభువుగారు.

అంధుల నవంబరు 16:— వీరి పురూషుల కొక జాతీయ ప్రతిష్ఠాన మేర్పరప బడతలనీ పార్లమెంటు సభలు రెండిటి యందును దొగతనమువారు తేపు విన్నవించెదరు. మహావీరుడగు రాబర్టుగారి మరణమున గూర్చి ప్రజాప్రతినిధి సభలో ఆస్పీరుతు మంత్రిగారు సంతాపమును తెల్పిరి.

సెంటుపాల్స్ ప్రార్థనము.

అంధుల నవంబరు 17:— బ్రిటిష్ ప్రజలందఱును ఆస్థానికముగ గా కోరుచున్నారగావున కీ క్రైస్తవులయిన ఎల్ రాబర్టుగారి కొరకు సెంటుపాల్స్ లోనైనను లేక వెస్టు మినస్టరు ఎప్సెండ్లెనను ప్రార్థనలు సలుపబడును.

పా మస్ తంతివాల్లకు కట్టుకట్టుగా వచ్చుట. రాబర్టు వొకసారి గాడికమ్మ పరామర్శ తంతివాల్లలు ఎత్తునగా వచ్చుటలన, కట్టుకట్టుగా నిచ్చుచున్నార. ఆమెరికా సముక్త గామ్యములవారి భావములు ఆమెరికా సముక్త గామ్యములవారి భావములు నీ క్రిందిమాటలలో నిమిడియున్నవి. ఆతిథు గొప్పవైపుకును, మంచివాడును, నెమ్మదైవవాడును నగును.

చలిజ్వర కారణము.

ఇండియన్ సెంటుపాల్స్ తనను గొప్పించుటకు వెద్ద కొంటులను తీసికొని ముఖాభ్యాస మొనరించుచున్నారని విని అందఱుకు వలదని వారించుచున్న వివకగాబర్టు ప్రభువుగారుకూడ తనకొంటులను తీసికొని ఆచరణకుటచే ఆయనకు చలిజ్వరమువచ్చింది.

రాబర్టుగారి మరణము.

రెహమా వారి దుఃఖము.

రెహమా నవంబరు 17:— రాబర్టు ప్రభువుగారి మరణ వార్త తెలియవచ్చిన వెంటనే రెహమానగరమునందలి చలీలులు హుపులు ఇతరకట్టవలములమీద నున్న కెండాలు సగమునకు దింపివేయబడినవి. నదిలోని బోటులందఱు కెండాలు క్రిందికి దింపివేయబడినవి. గాఢ పరాకమును క్రిందికిదింపి కట్టుట దుఃఖమును నూచించును.

రాబర్టు ప్రభువు కేరళమును సెంటుపాల్స్ కేరళలో పూజ్యుట.

అంధుల నవంబరు 17:— రాబర్టు ప్రభువుగారి కేరళమును సెంటుపాల్స్ కేరళలో పూజ్యుటకు వారి కుటుంబీకుల లంగిరెంచిరి ఈ కేరళము తేపు ఆస్కాటును, గురువారమునాడు అంధులకు చేరును.

రాజప్రతినిధిగారి పరామర్శము.

దీర్ఘ నవంబరు 17:— శ్రీరాజ ప్రతినిధిగారు రాబర్టు ప్రభువుగారి పరామర్శతంతివార్త నందిరి. యుద్ధంగమునను హైందవనైనులకు యిండియా స్వసేనాధిపతిగారు గూడ పరామర్శతంతివార్త నందిరి.

శ్రీయువరాజుగారు యుద్ధరంగమున కేళుట.

అంధుల నవంబరు 17:— (రాత్రి 1-30 గంటలకు) శ్రీ శ్రీరాజుగారు రణరంగమున కేళిరి. ఆయన ఫీల్డుమార్షల్ సర్ జాన్ ఫ్రెంచిగారితో ముందుట కేర్పాటు చేయబడినది.

శ్రీయువరాజుగారి కత్తులపాముతో పైనికుటు స్యాత మొసంగుట.

ఆయన గాయములు తగిలినవారిలో ప్రసంగించుట. అంధుల నవంబరు 17:— గొప్ప తీరు దగయున శ్రీయువ రాజుగారు భాగ్యవంతులని వెంటనే వైద్యులకు పాముతో స్యాత మొసంగిరి కేర్పాటు చేయబడిన క-బడిగా ఆయన తగిలినవారందఱును ఆయన ముఖాభ్యాసించిరి.

వీరవిక్రమ గౌరవము.

అంధుల నవంబరు 18:— రెవెన్యూ సలహాదారుల సర్వేక్షణ సమయమున వీరవిక్రమమునకు మెచ్చి ఆయనకు జనుల పదవికొనంగిరి.

9 విక్టోరియా క్రాసు వీరుదములు. 5 రు ఆఫీసరులకును, 4 రు నావాక మిషనుకు ఆఫీసరులకు విక్టోరియా వీరుదము లొసంగబడినవి. వీరిలో నిటీవల నలుగురు రణనిహతులైరి.

500,000,000 పానులు యుద్ధము కొరకు బదులువుచ్చుకొనుట.

అంధుల నవంబరు 17:— 500,000,000 పానులు రెండు వాయిదాలలో బదులు వుచ్చుకొనబడునని రెవెన్యూ న్యాయ ప్రతిక వ్రాయుచున్నది.

ఆగ్నేయాల సాహసము.

కందకములను మరల స్వాధీనము చేసికొనుట.

అంధుల నవంబరు 17:— ఆగ్నేయం 23 వ తేదీన లాంగు మార్కు దారిలో కిక్కుమారు కందకములను 1. 2. బ్రిగేడు పటాలములు మరల నాక్రమించుకొనిన విషయముగూర్చి వివరించుచు జనరలు బ్రిటిష్ గారు ప్రకటించిన ఆఖర్ ప్రతి సంతక యుద్ధరంగముననున్న నైనుల దొడ్డికి పంపెను. మా కందకములకెదుట 15.0 మంది జర్మనులు చచ్చిపడియుండిరి. 5.0 మంది జర్మనులను ఖైదీలుగా పట్టుకొంటిమి అని వ్రాయబడినది.

పటాలముల ప్రకాశ.

రాజులు వార్తలలో మనస్సు వాగ్దామ్యమున మెచ్చు మొదటిపటాలమును కింగ్సు రాయలులై ఫీల్డ్స్ రెడవటాలమును జనరలు బ్రిటిష్ గారు ప్రకటించిరి. వారిలో మొదటి పటాలమునాడు గతిరాత్రియంతయు నిద్రావశ విశ్రామము లేకుండ ప్రయాణము చేసియుండిరి. జర్మనులు ఫింగులకు దారుణముగ కాల్పుచున్న సమయమున మొదటి పటాలమునాడు జర్మను కందకముల కంటిమార్గమున ప్రాసామేర్ప-చు కొని సన్నీ లో జర్మనులను పొడిచి చంపిరి. వారే వెక్కు మంది ఖైదీలుగూడ పట్టుకొన గలిగినగాన వారి సాహస మెంతయును ప్రశంసనీయమని జనరలు గారు నడిచిరి.

యుక్తితో మాన్యమియును లేదు. అంధుల నవంబరు 17:— ఇన్ని గాత్రస్థానికముల యుద్ధ స్థితిలో మాన్యమియును లేదని ప్రకటించబడినది.

కనోపసు సుఖీతియుగ నున్నది. అంధుల నవంబరు 16:— కనోపసు యుద్ధనాన ముఠ తీరముగ నున్నదని చర్చలుగారు ప్రకటించిరి.

జర్మనీవారి అపజయము.

అంధుల నవంబరు 17:— జర్మను రక్షకసేనను బ్రిటిష్ సేనాధీపతులగూర్చి వాగ్దామ్యమున సంతకమునాడు పక్షమున వెల్లి యుద్ధము కన్నులగ మాయమై వాడు ఇటు వ్రాయుచున్నాడు— యుద్ధవారమునాడు నూరొద్దయ మగునపు టికి మెన్, ఇక్రెనుల వధ్యులను రోడ్డుకు ఉత్తామగాను, దక్షిణముగాను ఉక్కిరించుట మీద జర్మనులు ఫింగులను కాల్పుములు జేరిరి. ఇతరదారుణముగ జర్మనులు మనవై ఇరవకొట్టెను ఫింగులు కాల్పులేదని నా అభిప్రాయము. కొన్ని గంటలు గడిచిన తరువాత ప్రయత్నము గతునైన ఇక్రెనుల పట్టుకొనబడు విశ్వప్రయత్నములు చేసిరి. అంతిముందు పదాతిసే ఇక్రెనుల పట్టుకొనబడు ప్రయత్నించి ఫలులైరి. రక్షక సేనమునకు విములగా ముందుకు రాజొచ్చెను. మా సేనవారివై దారుణముగ తుపాకులను ఫింగులను కాల్పుచు జర్మనీవారి సేనలో చాలమంది నష్టమైరి. వినను జర్మనులు మాపి ఫింగులకాక్రములు అసమానములు. ఒక చెంపమునాడు అగ్నికన్న మురుగుమియున్న జర్మనీగతు క సేనముగా ప్రకృత లోలో మనసేనా ముఖముగూడ అనంత లిక్ వెల్లిపోయి మన కందకములకు వెళుకన్న అడవిలోనికి వెల్లిచి. తిరిగి మా సేన అతిక్రమగ వారవై ఫింగులను కాల్పు వెళుకకు తిరిగివేసిరి. ఈ సమయమున జర్మనీవారిపదాతి సేనగొడ్డుకు దక్షిణముగా మనసేనా ముఖము దాటవలెనని ప్రయత్నించిరి కాని వారి ప్రయత్నములు సాగలేదు. అడవులో జరుగు యుద్ధము సామాన్యముగ భయంకరముగను, గం ద్ర శ్రమగను నొనడును. అడవిలో ప్రవేశించి జర్మను సేనముందుకు వెళుకకుడ వెళ్లుటకు వీలులేక పోయినందున వారిలో చాలమంది నిపోరి మిలిటరీ వార్డులై కిలుగ పట్టుకొనబడిరి. ఈ సమయమున దాటిక జర్మనీ సేన గురువారమునాటి రాత్రి ఫ్రెంచిసేన పడి బల్లెములతో పొడిచి సేనంతయు ధ్వంసము చేసినది మిత్రముల సేనలు ఒక సోకప్పుడు వెళుకకు వెళ్లకలసిచ్చినవి, తిరిగి వెళ్ల సే ముందుకు కుచుచున్నార. జర్మను గతు సేన ఇక్రెనులపట్టుకొనబడు చేకన్నులున్న ముఖ్యమంత్రిగారు ఇక్రెనుల పట్టుకొనబడు చేకన్న ప్రయత్నములకు సాగలేదు. ఒకమాటు జర్మను ఇక్రెనుల పట్టుకొనబడు ప్రయత్నించి విఫలమయ్యిరి. ఇక్రెనుల జర్మనీగతుగారి సమక్షమున సుఖాన్నియు తిరిగి గాన వారితోపాటి ఉద్యమము కలిగి చివరి దిన తిరిగి రెండవ ప్రయత్నము జరిగినది.

ప్రెంచి దొరతనమువారి ప్రకటన

లండను నవంబరు 17:—ప్రెంచి: న్యూస్ పేపర్లు, డిస్కములు వీరికి మధ్య కేరంగుల ప్రాంతము విశేషముగ వివరముగా ఈ ప్రెంచి ప్రాంతమున జర్మనుల తాగుడు లనేకములు నిరుపయోగములైనవి. మేము మెకానీ కొండలమీద చాలవఱకు వేల్చితిమి.

రషియావారి ప్రకటన

మెట్రోగ్రాడ్ నవంబరు 17:—రషియా దొరతనము వారు ఈక్రింది విషయములను ప్రకటించిరి:— వార్షికవద్ద మారు జయముకలిగిన తరువాత జర్మనులు వెనుకకు వెళ్ళిచు పోవలసిన వంతెనలన్నిటిని ధ్వంసముచేసి వేల్చినారు. మేము వానినిన్నిటిని మరమ్మత్తుచేసి కొనకలెను. శత్రువులు ఇప్పుడు తమ వాచ్చుములో ప్రవేశించినారు. తిరిగి క్రొత్త సేనలను కూర్చుచున్నారే. ప్రాన్సు, బెల్జియము యుద్ధభూమిలనుండి కొన్ని సేనలు వచ్చినవి. ఆస్ట్రియానుండి కొన్ని సేనలు వచ్చినవి. కాబట్టి ఇప్పుడు యుద్ధములు పోల్కు, బెంచిసా, యునీఫలప్రాంతముల జరుగుచున్నవి.

తూర్పు రషియాలోని జర్మను సేన హెల్సాఫోరెన్, హాసేనెరనులవద్ద ముఠొన్ని ప్రదేశములలోను ముందుకు రావలెనని ప్రయత్నించినది. కాని వారి ప్రయత్నములు భగ్నమై వారు వెనుకకు వెళ్ళిరి.

సాల్డా, నిడెన్ బర్గల వద్ద యుద్ధము జరుగుచున్నది. మన సేనలు క్రాకోవట్టణముమీదకును వోల్సియా నగరములలోనికిని వెళ్ళుచున్నవి. లిస్కోవ్ స్ట్రెల్మీముల ముగవారు 10 మంది ఆశీస్థులు, వేయిమంది సైనికులను వైదొలుగ పట్టుకొనిరి.

జపాను.

సింగపూర్ లోని పోవుట

జపాను సైనికుల ప్రవేశము.

లండను నవంబరు 17:—జపాను సైనికులు వైభవముతో సింగపూర్ లో ప్రవేశించిరి. అక్కడ మృతిచెందినవారి కారకు ప్రార్థనలు సలిపిరి.

ఆస్ట్రియా.

క్రాకో తగులబడుచున్నది.

త్యరలో లాంగిపోవచ్చును.

లండను నవంబరు 17:—క్రాకో ముట్టడింప బడినది. తగులబడుచున్నది. పోలకు పారిపోవుచున్నారు. త్యరలో లాంగిపోవునది తలపడుచున్న దని వేసులో ప్రకటించబడినది.

జర్మనీ.

తూర్పుప్రష్యాలో యుద్ధము.

రష్యను సేనల శంభవములకు శత్రువులపన్నాగము.

అలహాబాదు నవంబరు 17:—ఈ ప్రాంతమున యుద్ధము మహారాష్ట్రానలోవర ప్రాంతమువరకును వ్యాపించింది. ఈ సహోదరములు గడ్డకట్టుకొనిపోయివో లేవో విశేషము తెలియదు. వ్రాయబడినదాని పోలండులో ప్రస్తుతము కొన్ని సామగ్రిలను బండ్లమీదుగా పంపకమొయించుచున్నారని తెలియుచున్నది. పోనెను, గోగను, బ్రెస్లావోటలలోని కిరీంబారులు వ్యాపించు ప్రాంతమువరకును రష్యను సేనలు వచ్చునట్లు సికోల్నివో నదికి వారిని నాశనముచేయవచ్చునని జర్మను ఆస్ట్రియా యుద్ధసంఘమువారు 3 వ తేదీని నిశ్చయించినది. బెల్గియా ప్రభుత్వము ముఖ్యులెల్లరి వ్రాయుచున్నాడు. ఇంకొక గురు జర్మనులు తూర్పుప్రష్యాలోను క్రాకోవ్ వాయవ్యమున నున్న పోనె ను ప్రాంతమునను తమ వైద్యములను సమకూర్చుచున్నారు. ఆస్ట్రియా సేనలో కొంత భాగము క్రాకోవ్ ను కావాలను. మరి కొంత భాగము కాల్వేదియవద్ద సమావేశమయి వైద్యసంస్కరణ మొనరించును. ఈ ఏర్పాటును జర్మను లాచరణమున చెల్లుటకుకూడ ప్రాంభించిన నూతన లగుపడుచున్నదనిగూడ నావిలేఖరి వ్రాసెను.

లక్షమంది తరణాగతులై బెల్గియావారు

లండను, నవంబరు 17:—అండర్లై-తూర్పు ప్రషియానుండియు, సిడియా నుండియు లక్షమంది తరణాగతులై బెల్గియాను చేరిరి.

తురుష్క స్థానము

టర్కీ-కోటలు స్వాధీనము చేసికొనబడినవి.

లండను నవంబరు 16:—ఇండియా వైద్యములు ద్యూతకాఫ్ ఎడింబరోయను యుద్ధనావ తోడ్పాటువలన మేకు మైరులోనున్న టర్కీ-రక్షక వైద్యముతో పోరియోడించి చాలు విలు మాండెలు ఆగ్రమునకు తూర్పుననున్న కోటలను పట్టుకొనిరి. పిమ్మట నా యుద్ధనావ తూర్పుననున్న నాశనము చేసి నది. కోటలకెదుట చేరిన మూడు ఫిరంగిదళములు టర్కీవారిని తరుమగట్టి వారి స్థానములను కోటలను ఆక్రమించుకొనినవి. ఆరు వెడ్జ్ ఫిరంగులను విస్తారముమందుగుండును మన స్వాధీనమైనవి. మనలో 4 గురు చచ్చిరి; 16 గురికి గాయములు తగిలినవి.

ఇంగ్లండు అచేరియాను రక్షించుట.

లండన్, నవంబరు 17:—టర్కీవారి దెష్టవ్యములకు న, తదితర దెష్టవ్యములకును లోబడకుండ ఆరబ్బీలను కాపాడుటకో, లేక, టర్కీవారి క్రూర ప్రభుత్వమునుండి నిడవబడుటకు ఆరబ్బీలు చేయవలసినవియును తోడ్పడుటకో, కావలసివంతకంటె వెక్కువగా అచేరియాచేత భూసేతోగాని, నాకాడళముతోగాని యుద్ధముచేయవలయునను అభిలాష ఆంగ్లదొరతనము వారికి లేదని మీటరుకు తెలియవచ్చుచున్నది.

టర్కీవారు ఎరిచెరంబద్ద సంపూర్ణముగ సోదించబడుట.

లండన్ నవంబరు 17:—రుషియా ఆధ్యాత్మముగారు ఎరిచెరంబద్దముచేరి యచ్చట టర్కీవారి వైద్యములో నెడను పార్శ్వమును తరుమగట్టిరినదియు, మరియొక రష్య సేన టర్కీవారిని యూర్జ్ రాకొవద్దను, ఖామూరువద్దను ఓడించినదనియు రషియా దొరతనమువారి ప్రకటనవలన తెలియవచ్చుచున్నది. శత్రువు లీతరున నాప్రాంతమున సంపూర్ణముగ సోదించబడిరి.

బొంబాయి.

బొంబాయి యుద్ధనిధి.

బొంబాయి నవంబరు 17:—బొంబాయి రాజధాని యుద్ధనిధి యిప్పటికి 28,18,000 రూపాయలైనది.

బంగోడా మహారాజుగారు

బొంబాయి నవంబరు 17:—బై క్వారు గారును, మహారాజుగారును ఇంగ్లండు నుండి ఇండియాకు వచ్చుచున్నారు. డిసెంబరు 4 వ తారీఖున బొంబాయి చేరుదురు.

మోసపునరము.

దోషిని నిందించేముట.

బొంబాయి నవంబరు 17:—బొంబాయి నగరమునందలి కాస్టపోలిస్ బ్యాంకుకు నేజరుగు భవానీనాగసీయను నతడు గాజువస్తువుల వర్తకుడగు హాజీకాసాంయను నతనిని 500 రూపాయలకు మోసముచేసినాడని సీ. వి. డి. పోలీసు ఇన్ స్పెక్టరు మాన్ షార్ట్ చేసెను. ఆ సలు క ర్ష ఏమనగా:— మొదటిదోషియగు భవానీ నాగసీ రెండవదోషివో కలిసి ఫిర్యాదియగు హాజీకాసాంయగకు వెల్లి కాస్టపోలిస్ బ్యాంకులో 500 రూపాయలకు నూరుభాగములు కొనవలసినది. మేము చెప్పినలాగు చేయవలయున మీకు బ్యాంకులో 8000 రూపాయల అప్పు ఇప్పించెదమని బలవంతపెట్టిరి. కాని అన్న ప్రకారము మొదటిదోషి అప్పును ఇప్పించలేక పోయెను. బ్యాంకును పోలీసు వారు కళశకచు కొనినప్పుడు బ్యాంకులో 221 రూపాయలు మాత్రమే గలవు. కాబట్టి బ్యాంకు ఫిర్యాదుకు 8000 రూపాయల అప్పు ఇచ్చు స్థితిలోలేదు. దోషి అబద్ధముచెప్పి ఫిర్యాదిచేత భాగములు కొనిపించినాడు. అని ప్రాసిక్యూషనువారు చెప్పుచున్నారు.

దోషిని దమోదర కేసులను ప్రాసిక్యూషను పక్షము వారు రుజువు చేయలేక పోయినందున కేసును కొట్టివేసి దోషిని విడుదలచేసినారు. అని యన్ ఫెల్డ్ నేడు పోలీసువార్త మేజిస్ట్రేటు అలిమెయిచాగారు సోమవారమునాడు తీర్పు చెప్పిరి.

బొంబాయిలో దిగుమతి సదుపాయములు.

బొంబాయి నగరమునకు దక్షిణముననున్న శేవుపట్టణములవద్ద దిగుమతి సదుపాయములను చేయుటకు బొంబాయి గవర్నరు మెంటువారి కాసనమును ఇండియాను గవర్నరు మెంటువారు ఆలోచించుచున్నారు.

కలకత్తా

హిందూదేశము యుద్ధము

హైందవ సైనికులకు జనరలు ఆస్పత్రులు

వైద్యశాల ప్రైవేటు చాలమంది కావలెను.

కలకత్తా నవంబరు 17:—వైద్యక వైద్యశాలకు అభ్యాసకుల యావత్కతను గురించి ఢిల్లీనుండి సర్ హార్దేలాకికు గారు 16-వ తేదీని రాష్ట్రమునకు. పి. సర్వాధికారి గారికి అందెంటు బెల్గియానుచ్చిరి. ఆ బెల్గియాను సర్వాధికారి గారికి 15-వ తేదీయడయమున చేరినది. వింతలివార్త చేరినది. పూర్తియగు పట్టిమాకింకను చేరలేదు. నేడు పయనింపుత్రికలో ప్రకటించబడిన పేరానుగురించి ఆంబులన్న సంఘములమాట యిటుండ జనరలు ఆస్పత్రులలో హిందవ సైనికులకు చికిత్సచేయుటకు మాకు వయద్యశాల ప్రైవేటు పెక్కుండు అత్యవసరముగ కావలసి యున్నదని తమరు తెలియగలరు. యుద్ధరంగమున పనిచేయు కొర కేర్పరుపబడుచున్న ఆంబులెన్న సంఘముగూర్చి పయనింపుత్రిక వ్రాసియున్నది. ఆ సంఘము చాలవరకు పూర్తియైనది. సంఘమందలి యుద్ధ్య గులను పనిచేయువారిని యెన్నకొనుట పూర్తియైనదనియే యనవచ్చును. ఇండియా వయద్యశాల సర్వాధికారి గారిచ్చిన తంలివార్తలో వివరింపబడిన అవసరమునుబట్టి పీల్చాలమందిని యిండియా సయినికులకొర కేర్పరుపబడుచున్న జనరలు హాస్పత్రులలో నిలువరీ సంబంధముగ పనిచేయుటకు పంపించుట యక్షకార్యమని నిర్ణయింపబడినది. ఈ విషయము సమంజసమని ఢిల్లీయందు లండనుకు తెలప గలరు.

ఆంబులెన్న కొరవారు తమయంద్యోగులను వైద్య శాఖాధికారుల కళెముచేయుట వలన ఆంబులెన్న ఏర్పాటులకు తాత్కాలికముగ నిరోధము కలిగినది. ఇందువలన ఆంబులెన్న సంఘమున నద్యోగులలో చాలభాగీ లేర్పడుటచే వారిని పూర్తిచేయుటకు సమర్థులగు నాంగ్లదేశీయ వైద్యులు కావలెనని ప్రకటించబడినది. కాన నాయుద్ధ్యోగులను కొరవారీ విధులను గమనింపవలెను.

ఉద్యోగులకు (1) వారివారి హోదాలను బట్టియు ఎక్కువసర్వీసునుబట్టియు ఎడవాటును బట్టియు బత్తాక్రింద 150-2000-280, మూడు విధములగు మొత్తముల కుటుంబముల కొనగబడును. (2) యుద్ధమునందు మరణముగాని అంగ వైకల్యముని తటస్థించినవో వారు భీమాలు చేయించుకొని యుండినవో 3 వేలకు తక్కువయును 5 వేలకెక్కువయును గానిభీమామొత్తము వారికొనగబడును(3) పనిచేయుచున్నవో జులలో లాంఛనవస్త్రములను భోజనసామగ్రిలను దారి ఖర్చులను నుచితముగ నియ్యబడును. (4) 3 ఏండ్లు దాటిన వారు స్వీకరింపబడరు. నాన్-ముషంకు వుద్యోగులకు

(1) 25-30-35 రూపాయలవరకున హోదానుబట్టి ఎడవాటు బత్తా కుటుంబముల కియ్యబడును. దైస్వరులను కాంపాండరులను ఆర్డెనేరీ నర్సులునుగూడ నీయద్యోగులలోనే చేరుదురు (2) భీమామొత్తములు 750 మొత్తము 1000 వరకును నియ్యబడును (3) పనిచేయు వోజులలో లాంఛన వస్త్రములను భోజనమును దారిఖర్చులను నుచితముగ నియ్యబడును(4)వయసుపరిమిలి 23 యేండ్లు ఆంబులెన్న పనివాండ్లు వీరిలోగొప్పకుటుంబములలోని యువకులకూడ చేరవచ్చును. (1)ఎడవాటుబత్తా 20-25రూపాయలు (2) భీమా 500 (3) బట్టలు లిండి బాం ఖర్చులు వైద్యాకిట్లె యుచిరము (4)వయసు 20-28 సంవత్సరములు

పనిచేయుకాలపరిమిలి యుద్ధావసానమువరకుగాని యీలోవున నధికారుల యిష్టప్రకారము గానియుండును. పనిచేయువిధానము సాంక్రామిక విధులనుగురించి యుండును. ప్రవర్తనముల కినుగుండును నుండవలెను. గమ్యస్థానము ప్రపంచమున వెచటకు పోవవలసినమో అచటికి పోవుమండవలయును.

రైలు పడగొట్టుటకు ప్రయత్నములు.

కలకత్తా నవంబరు 17:—అసన్ సోలవిలేఖరి ఇట్లు వ్రాయుచున్నాడు:—కడచిన శుక్రవారము నాటి రాత్రి మైహిబాం, బాంతరాష్ట్రముల మధ్య పంజాబు మెయిలును పడగొట్టుటకు ప్రయత్నములు జరిగినవిని నిన్న తెలిపితిమిగా? తరువాత తెలియవచ్చిన విషయములను బట్టి మెయిలుబండి పడి పోవలసినచే కొంచెములో తప్పి పోయినదని తెలియచున్నది. రైలు అసన్ సోల ష్ట్రములో బయలుదేరు నప్పటికి బామతరాష్ట్రము ప్రాంతములో పడగొట్టుటకు ప్రయత్నములు జరుగుచున్నవివను మాట ఎవరికిని తెలియదు. పడగొట్ట దలచిన దుర్మార్గులు ఒక

కంఠేనాద మన్న పట్టాలను తీసికొని పట్టాలను రాళ్లను పెట్టిరి. మొయిబండికి ఎదురుగా వచ్చుచున్న గూడుబండి ద్రోహు ఆది కనిపెట్టి మొయిబండి ద్రోహుతో చెప్పెను. మొయిబండి బంటుతో ఆడిపోయిడినది. గూడుబండి ఇంకను వంకెనాద మన్న వచ్చి వేసెను. సకల ఆదరమియు కలుగలేదు. వెంటనే ద్రోహు మరమ్మతుచేసిరి. మొయిబండి వెళ్లిపోయెను. ముసంగతులను పట్టదాచగా రైలుపట్టాలను వేయవలసి తెలిసినవారే దీనిని చేసినట్లు ఆహింస నగును.

అలహాబాదు

బెర్లియనుల సాహాయ్య నిధి.
అలహాబాదు నవంబరు 17:—సంయుక్త రాష్ట్రముల లో బెర్లియనుల సాహాయ్యము చేయుటకుగాను ఒకనిధి ఏర్పరచబడినది. ఈ నిధి సంయుక్తరాష్ట్రముల శాసనసభా సభలోని గవర్నరు మెంటు ఉద్యోగులు కాని సభ్యులచే సాపేక్షపడినది. దీనిసాహాయ్య ఆదరములో ఎం. హెచ్. లాడ్ గార్డుగారు కారకులు. వీరే ఆనర్ల ప్రెజిడెంట్ సుండుటకు ఆంగీకరించిరి.

సర్ హుస్సేను బట్టగురు.

అలహాబాదు నవంబరు 17:—సర్ హుస్సేను బట్టగురును విద్యార్థులకు సంబంధించిన పాఠ్యగ్రంథము అలహాబాదునకు వెళ్లవచ్చును.

బర్రా.

అలహాబాదు నవంబరు 17:—సర్ హుస్సేను బట్టగురును విద్యార్థులకు సంబంధించిన పాఠ్యగ్రంథము అలహాబాదునకు వెళ్లవచ్చును.

బర్రా.

అలహాబాదు నవంబరు 17:—సర్ హుస్సేను బట్టగురును విద్యార్థులకు సంబంధించిన పాఠ్యగ్రంథము అలహాబాదునకు వెళ్లవచ్చును.

బర్రా.

అలహాబాదు నవంబరు 17:—సర్ హుస్సేను బట్టగురును విద్యార్థులకు సంబంధించిన పాఠ్యగ్రంథము అలహాబాదునకు వెళ్లవచ్చును.

బర్రా.

అలహాబాదు నవంబరు 17:—సర్ హుస్సేను బట్టగురును విద్యార్థులకు సంబంధించిన పాఠ్యగ్రంథము అలహాబాదునకు వెళ్లవచ్చును.

బర్రా.

అలహాబాదు నవంబరు 17:—సర్ హుస్సేను బట్టగురును విద్యార్థులకు సంబంధించిన పాఠ్యగ్రంథము అలహాబాదునకు వెళ్లవచ్చును.

బర్రా.

అలహాబాదు నవంబరు 17:—సర్ హుస్సేను బట్టగురును విద్యార్థులకు సంబంధించిన పాఠ్యగ్రంథము అలహాబాదునకు వెళ్లవచ్చును.

బర్రా.

అలహాబాదు నవంబరు 17:—సర్ హుస్సేను బట్టగురును విద్యార్థులకు సంబంధించిన పాఠ్యగ్రంథము అలహాబాదునకు వెళ్లవచ్చును.

బర్రా.

అలహాబాదు నవంబరు 17:—సర్ హుస్సేను బట్టగురును విద్యార్థులకు సంబంధించిన పాఠ్యగ్రంథము అలహాబాదునకు వెళ్లవచ్చును.

బర్రా.

అలహాబాదు నవంబరు 17:—సర్ హుస్సేను బట్టగురును విద్యార్థులకు సంబంధించిన పాఠ్యగ్రంథము అలహాబాదునకు వెళ్లవచ్చును.

బర్రా.

అలహాబాదు నవంబరు 17:—సర్ హుస్సేను బట్టగురును విద్యార్థులకు సంబంధించిన పాఠ్యగ్రంథము అలహాబాదునకు వెళ్లవచ్చును.

బర్రా.

అలహాబాదు నవంబరు 17:—సర్ హుస్సేను బట్టగురును విద్యార్థులకు సంబంధించిన పాఠ్యగ్రంథము అలహాబాదునకు వెళ్లవచ్చును.

బర్రా.

అలహాబాదు నవంబరు 17:—సర్ హుస్సేను బట్టగురును విద్యార్థులకు సంబంధించిన పాఠ్యగ్రంథము అలహాబాదునకు వెళ్లవచ్చును.

బర్రా.

అలహాబాదు నవంబరు 17:—సర్ హుస్సేను బట్టగురును విద్యార్థులకు సంబంధించిన పాఠ్యగ్రంథము అలహాబాదునకు వెళ్లవచ్చును.

బర్రా.

అలహాబాదు నవంబరు 17:—సర్ హుస్సేను బట్టగురును విద్యార్థులకు సంబంధించిన పాఠ్యగ్రంథము అలహాబాదునకు వెళ్లవచ్చును.

బర్రా.

అలహాబాదు నవంబరు 17:—సర్ హుస్సేను బట్టగురును విద్యార్థులకు సంబంధించిన పాఠ్యగ్రంథము అలహాబాదునకు వెళ్లవచ్చును.

బర్రా.

అలహాబాదు నవంబరు 17:—సర్ హుస్సేను బట్టగురును విద్యార్థులకు సంబంధించిన పాఠ్యగ్రంథము అలహాబాదునకు వెళ్లవచ్చును.

నవ్వుమొన హిందూదేశస్థునికులు.
శ్రీశ్రీ నవంబరు 17:—ప్రాచీన శ్రుతి శాస్త్రము యుద్ధ భూములలో ఘోరమైన ఘోరములు జరిగినవి. ఇవివలన తొమ్మిది బానిసలు ప్రయోగపడినవి. ఇది వదిలినది.

దెబ్బలతిన్న వారు:— హవల్దార్ నవంబరు 2071, హవల్దార్ హవల్దార్ 2027 మొదలగు, హవల్దార్ 2589 మహమ్మద్ హవల్దార్ 2584 మహమ్మద్, హవల్దార్ 1875 మహమ్మద్, హవల్దార్ 1855 మహమ్మద్, హవల్దార్ 2589 మహమ్మద్, హవల్దార్ 221 మహమ్మద్, సెకండు లెఫ్టెంటు హవల్దార్.

అగవతుల పోయినవారు:— హవల్దార్ 2478 మహమ్మద్ హవల్దార్, హవల్దార్ 2485 మహమ్మద్, హవల్దార్ 2425 మహమ్మద్, హవల్దార్ 2475 మహమ్మద్.

హిందూదేశములోని యువకారనిధులు.

ఒక సాధికార సంకేతము.

శ్రీశ్రీ నవంబరు 17:—యుద్ధ సందర్భమున ప్రజలు త్రవ్వకము, హత్యలకు బుట్టుబియ్యము, నవకారాగ మేర్పడిన వివిధ విధుల విమర్శము హిందూదేశములో ప్రస్తుతము ద్రవ్యము సేకరింపబడుచున్నది. వీరి విషయమై సరియైన సమాచారము తెలియక చిక్కుగా నుండుటచేత జనసాహాయ్య ప్రహేళిక నిమిత్త మిక్రింది సారాంశములు సంగ్రహముగా ప్రకటింపబడినవి. చక్రవర్తి గారి యంగీకారముమీద హిందూదేశములోని యుద్ధ కరుణలవారికి యుద్ధసందర్భమున గలిగిడికట్టములనివారించు నిమిత్తము హిందూదేశ కర్షణవారణ సామాజ్య నిధి రాష్ట్రపతినిధిగారిచే సాపేక్షపడినది. ఈ నిధి నిమిత్తము సేకరింపబడిన ద్రవ్యము హిందూదేశమునండి సంగ్రహము రంగము నకు వెదలిన హిందూదేశమున యుద్ధములకు మాత్రమే కాక, సాంఘిక సామాజిక సేవలకు తరగతియును వివక్షింపక యుద్ధములో పోవుట ప్రాచీన గోల్కొనెట మొదలైన యుద్ధసంబంధము కారణములచే కష్టపడినవారి కందఱును గూడ సహాయము చేయు నిమిత్తము వినియోగింపబడును. సేవాసంబంధకమైనవారకాగ ముపయోగించెడి ద్రవ్యభాగము హిందూదేశమున దండుటకు కాబట్టి గల "హిందూదేశకార్యనిధి" యొక్క యుద్ధ నికనానిక కుటుంబముపైనిధియొక్క యుద్ధ సామాజ్యముల మూలముగ పండితబడినది. దీనికి సంబంధించిన ద్రవ్యసంగ్రహకార్యము శ్రీశ్రీ రాజప్రతినిధి మంత్రిమండలిచే మేజరు మెకరిజీ, సీ. ఐ. ఇ. గారిచేతికప్పగింపబడియున్నది. ఈ నిధిని మిశ్రమము ద్రవ్యరూపమున బెంగాలు బ్యాంకు, బొంబాయి బ్యాంకు, మద్రాసు బ్యాంకు, సింధు అల్లముబ్యాంకు స్వీకరించును. సర్విలియం మేయరు గారధ్యక్షులుగను, హిందూదేశ ప్రభుత్వమునకు సంబంధించిన డెబ్బుగారు గౌరవార్థకార్య దర్శకులు పనిచేయుచున్న యొక్కమిటీ యారికి సంబంధించిన భాగము పంచివెట్టెడి కార్యమును నిర్వహించును.

వేల్పుమునరాజుగారిచే సేవలపొందిన వైదికకర్షణ వారణిధి యిట్టి సహాయమునే సంయుక్తరాష్ట్రము వారికి మాత్రమే చేయును. దానికి సంబంధించిన ద్రవ్యము సేకరించుటకు హిందూదేశము నిమిత్తము వినియోగించుటకు వీలులేదు. ఈ నిధి సహాయముగ నియోజిడే ద్రవ్యము ప్రభుత్వమువారి భాగములందు దెక్కదేసినట్లగుచున్నది. హిందూదేశరాజకీయకార్యములను ద్వారా ద్రవ్య మార్గము ప్రభుత్వము వారి పరివర్తనము చేయబడును.

దండయాత్రకు వెదలిన హిందూదేశములో రోగులకు గాన గాయపడినవారికి చికిత్సలయ్యవలసిగాని చికిత్సాగౌరవముగాని చికిత్సా ఫలములనుసరించి వైద్యసంస్థలలో గాని మిలియన్ యేకసంస్థలలోగాని యుద్ధకాలములో నుపయోగమును సమకూర్చు నిమిత్తము సెయింట్ బాప్ట్ ఆంబులెన్స్ ఎస్సినీయేషన్ వారి హిందూదేశాన్ని కార్యకర్తలను యుద్ధమునకిది స్థాపించబడినది. హిందూదేశమునందు వైద్యవ్యవస్థాధికారి గారితో నాలోచించి యుద్ధవారిక సామాజిక పట్టిక నిర్వహించబడినది. ఎస్సినీయేషన్ ముఖ్యముగా "వేదము" సాంఘిక రంగమునందు వైద్యలయ్యవలసిమిత్తము పడవి వేదములను సాధారణవైద్యులగుటకు నిమిత్తము నాకరించుటలగుట విధింపబడియున్నది. వైద్యసౌకర్య నిమిత్తము ప్రత్యేక సామాజ్యములను పంపించును. రణరంగమున పోరాడుచున్న వారికి సౌకర్యములనుసరించి విషయమందే నిధి చేయును సంబంధములేదు. వైద్యలయ్యములలో నున్న

రోగులయొక్కయు గాయపడినవారియొక్కయు కష్టములను నివారించుటకు మాత్రమే యిది యుద్ధసంబంధము. వీరిని యుద్ధము చేయువాడులపైగ్రహణ కార్యకర్తలనుకట్టి బొంబాయిలో స్థాపించబడియున్నది. ఇహిందూదేశమునందు యుద్ధ భాగములనుండియు వచ్చెడి గాయపడిన వారిని, హిందూదేశ వైద్యవ్యవస్థాధికారి గారితో నాలోచించి వారి యాజ్ఞానుసారము ప్రత్యేక పద్ధతులను రణరంగమునకు పంపించిన యేర్పాటు చేయును.

ఇంగ్లండులో హిందూదేశ వైదికలనిధి యనుపేర కష్ట నివారణిధి నాలవదియొకటి యేర్పాటుపంపబడినది. రాబర్టు ప్రభుత్వగారి విభాగమునందు దీనియొక్క యుద్ధము లిట్లు వికసించబడి యున్నది:—ఈ యుద్ధములో రోగపడినవారికిని గాయపడినవారికిని ఉష్ణప్రదేశము దొక వైద్యలయ్యమును స్థాపించి వారు సంపూర్ణరోగమును స్వస్తిపెట్టెను. ఇంగ్లండులోని హిందూదేశ రణరంగమునకుగాని సామాజ్యమునకుగాని నింకెవరిగాని పోవుటకు దగిన చికిత్సాధికములను సేర్పాట్లనుకట్టి యుద్ధము చేయును. రణరంగములోని హిందూదేశ వైదికలను సౌకర్యములను సమకూర్చు శీతవాహా నివారణాధ్యక్షులు మరయొక యుద్ధ బట్టలను సోపంకుట రెండవ యుద్ధము.

సెయింట్ బాప్ట్ ఆంబులెన్స్ ఎస్సినీయేషన్ వారు సర్ బాప్ట్ హ్యూయెట్ గారి యాజమాన్యముక్రింద నింగ్లాండులో నొక "కమిటీ" నియమించిరి. వైద్యలయ్యము స్థాపించి నిర్వహించుటకును, సౌకర్య సామాజ్యముల వస్త్రములను, సేకరించి పంచివెట్టెటకును, గానలిన యేర్పాటు లీకమిటీవారి చేతగావించబడును. "హిందూదేశ వైదికలనిధి" యని వ్రాసి దీనికి సహాయముగ వియోజిడే ద్రవ్యమును "మెర్క్యూరై" బ్యాంక్ ఆఫ్ ఇండియా, 15, బ్రెడ్ చర్చ్ రోడ్, ఇ. సి."—ఈ చిరునామాకు పంపవచ్చును. బట్టలను నితరపద్ధతులను కట్టెటకు "హిందూదేశ వైదికలనిధి" యని గుర్తవేసి, లండన్ ద్వారా ఆక్స్ ఫర్డ్ విధిలోనుండు బెల్ ఫ్రెస్టన్ గారికి పంపవచ్చును. "హిందూదేశ వైదికలనిధి" సాధన సామాజ్యములో యుద్ధమునకు వచ్చినవారికిని, వారు సాధారణముగా వెళ్లియుండిన దండయాత్రలలో కంటే నియంధముందు గలిగిడి కష్టము లధికము. భారతాది కారణములను చెబుటయు నెక్కువయె. డి. ఓ. సి. వారికి పోయినవస్త్రములను స్థాపించుటకు యుద్ధకాల నివారణ సమకూర్చుటకు చెడి పోయినవారిని బాగుచేయుటకును సులభసాధ్యమైన పనులు కావునకు, హిందూదేశ వైదికలనిధి వారు కష్టపడి పనిచేయుటకు కావలసినంత యత్నముకలదు." అని సర్ బాప్ట్ హ్యూయెట్ గారు నిరూపించి యున్నారు.

ఎస్సెక్-విస్ట్లయ్యముందు భాగము:— ఈ యుద్ధ ఇండియా వైదికమును ధ్వంసముచేయుచుండినట్టి ఎస్సెక్ అను జర్మను ప్రాసరు పట్టుబడినందుకు కలిగిన సంతోషమునకు సాక్షాత్తుల వాస్తవ్యము క్లామ్ మెన్సులు ముప్పిడి వెంకన్నాను ముగ్రామవిస్ట్లయ్యమును భాగముచేయించి అచ్చటనే గ్రామములకు పులిసోర, పొంగలి వస్త్రాలు విందుచేయించి, వానలచే ప్రస్తుతము జరుగుచున్న విరోధా సంగ్రామమునందు ప్రతిభ ప్రభుత్వమువారికి జయము కలుగటకుగాను ప్రార్థనలు సల్పించిని ఒకరు వ్రాయుచున్నారు.

మృత్యు ఆంధ్రభాషా గ్రంథాలయ సమాజము:— స్థాపించబడి రెండేళ్లుమాత్రము గడచినది. సమాజమునందు విద్యుజీవము సుమారు నూరు పుస్తకములు గలవు. ఈ సమాజము కృషిచేయ గల్గుట గ్రామవాసీయు విద్యార్థులకు, మహాగుణసంపన్నులగు మ.రా.శ్రీ గునికెట్టి రోగయ్యగారిచేత సౌకర్యములన్నియు ఇతరవిధములను తోడ్పడినారు. మితియు నితరగ్రామవాసులలో నెవరును శ్రద్ధ కొనుచున్నా వారెల్లరు వందనీయులు. అనిగౌరవకార్యదర్శి గారు వ్రాయుచున్నారు.

పట్టణివైద్యకళి కాలము చేయించుచుండుట కేసు:—బొగ ముగ్గులలో మరొక లేదే విద్యార్థి తన కుమారుడు టీకాలు చేయించుటకు అతిమోద టీకాల కాబవారు కేసుదేసిరి. అది విశేషము పంపబడినది. సమస్తప్రకారము: నవంబరు 7 కేసుని అదియొక్క రుతు వచ్చెను. నీసేమి సమాధానము ఇచ్చెనుగోర్తవారడిగిరి. నాకు వివాహమై కొద్దికాలమై యున్నది. నాకేక కెళ్ళుచున్నట్లు పుట్టెను. పుట్టుక కెళ్ళుట టీకాలు చేయించక పోవుట సేకముకాదు యెడమ చెప్పక పోవుట నన్ను వారందరూ పశ్చాత్తపక వచ్చుననిరి. (అమృతబహు పత్రిక)

THE GREAT EUROPEAN WAR.

THE PRINCE OF WALES GOES TO THE FRONT.

National Monument for Lord Roberts.

CRACOW ON FIRE.

TURKS DEFEATED.

INDIAN MEDICALS WANTED AT THE FRONT.

(REUTER'S AGENCY)

At the central theatre the allies are making progress. German attempts have all been repulsed and a German regiment has been annihilated. There is said to be violent cannonading from Nieupoort to Dixmude. The Prince of Wales is going to the front and he is expected to serve as one of Field-Marshal French's staff. Russia is making headway on all sides. Cracow is already reported to be in flames. In East Prussia the Mazurian lakes have been reached. The battles at Soldau and Niedenburg are proceeding. German attempts to take the offensive have proved futile and they have been heavily defeated, 100,000 Prussian and Silesian refugees are said to have arrived in Berlin. Men and officers have been captured by the Russians. The Russians have beaten the Turks in more than one place their advance guards having proceeded up to Ezerum and defeated one of the Turk's flanks. The British Indian troops have taken Sheikh Syed and occupied forts east of the Cape Babel Mandoo the key to the Red Sea. The British Government has assured Arabia that her interests will be wholly safeguarded against Turkey and she will also be helped, if she chooses, to be free of the master.

GREAT BRITAIN.**THE LATE LORD ROBERTS.****Inspects Troops on a Cold Day.**

LONDON, November 17. The Press Bureau says that Earl Roberts made a long journey round the positions on Thursday which was a cold day and on Friday he inspected numerous units en route including Indians. He was everywhere greeted with enthusiasm and affection.

A Memorial Service in St. Pauls.

LONDON, November 17. Owing to the overwhelming desire of the nation, a Memorial Service for the late Earl Roberts will be held either in St. Paul's or in the Abbey.

Condolence Telegrams Delivered in Parcels.

Telegrams of condolence to Lady Roberts are so numerous that they are being delivered in parcels.

Tributes from the U. S. A.

Tributes from the United States may be summed up in the following words: "He was a great soldier, a good man and a gentleman."

How he Caught a Chill.

A message to the "Daily Mail" from France says that when Earl Roberts learned that Indians were parading to receive him without great coats, he discarded his coat in spite of protests and thus caught a chill.

A National Monument for Lord Roberts.

LONDON, November 16. The Government will propose motions in both Houses to-morrow for a National Monument to Earl Roberts. Speaking in the Commons Mr. Asquith expressed the regret of the House at the death of a most distinguished and illustrious Soldier.

Earl Roberts' Remains**Prince of Wales to Accompany to England.**

LONDON, November 17. The "Times" says that the Prince of Wales will accompany Earl Roberts' remains from Boulogne to England.

Family Consents Burial at St. Paul's.

LONDON, November 17. The family of the late Earl Roberts have now consented to his burial in St. Paul's Cathedral. The body will be brought to Ascot to-morrow and London on Thursday.

The Prince of Wales goes to the Front.

LONDON, November 17. (1.30 A. M.) The Prince of Wales has gone to the front. It is understood that he will be attached to Field-Marshal Sir John French's staff.

THE PRINCE OF WALES.**ENTHUSIASTICALLY WELCOMED.****Converses with the Wounded.**

LONDON, November 17. H. R. H. the Prince of Wales was enthusiastically received by the troops on landing at Boulogne yesterday morning. His Royal Highness conversed with the wounded on the quay and in the train.

A Vote for 225 Millions Asked for.**Details of Expenditure.**

LONDON, November 17. (5.45 P. M.) Proposing a vote of 225 millions Mr. Asquith said that the recent vote of Hundred Millions had been expended on the actual conduct of military operations, loans to our Allies, and securing the country's food supplies especially sugar. The new vote was principally for the Army and Navy expenditure and also for loans of our own amounting to forty three millions. Belgium was receiving ten millions and Serbia 8,00,000. It rest would not be chargeable till the end of the war. Then there were the Dominion loans. He pointed out that in the ordinary course South Africa, Australia, New Zealand and Canada would be compelled to go to the London Market. The Government would relieve them of that necessity to the extent of thirty and quarter millions. Mr. Asquith said that the cost of the war was a million pounds daily which did not exceed the estimates based on an enormous scale of operations. He could not hold out hope that the actual expenditure was likely to diminish. The present vote for 225 Millions would provide till April and leave a reasonable margin.

LONDON, November 17. (5.40 P. M.) In the House of Commons to-day a vote of 225 millions sterling was passed and also another vote for a million men.

Sir Douglas Haig Promoted.

LONDON, November 17. Lieut-General Sir Douglas Haig has been promoted to the rank of General for distinguished service.

AWARD OF VICTORIA CROSSES.

LONDON, November 17. An award of nine Victoria Crosses is announced in the "Gazette" five to Officers, and four to Non-Commissioned Officers and of these, three died of wounds.

War Loan of £700,000,000.

LONDON, November 17. The "Daily News" states that a war loan of £500,000,000 is to be raised in two instalments.

BRITISH FRAUDS.**Trenches Re-captured.**

LONDON, November 17. A soldier at the front has sent home a Brigadier Order of General Bullfinch, describing how the First and Second Brigades recaptured

TELEGRAMS.

the trenches on the Bixchoote-Langemarek road on October 23rd. Five hundred prisoners were taken and fifteen hundred German dead were found in front of our trenches.

Regiments Commended.

General Bullfinch commends the First Battalion of the Loyal North Lancashires, Northamptonshires and the Second Battalion of the King's Royal Rifles, especially the first-mentioned, who marched the whole of the previous night without food or rest. They advanced under a heavy fire, formed up close to the enemy's trenches, and charged with bayonet. They captured most of the prisoners.

An Eye-Witness's Statement.

LONDON, November 17. The Press Bureau's eye-witness describes the defeat of the Prussian guards by the British. It says that at day break on Wednesday the enemy opened fire on our trenches northward and southward of Menin Ypres road.

It was probably a most furious bombardment we have yet experienced. A few hours later the first and fourth brigades of the Prussian guards advanced making a supreme effort to capture Ypres which ordinary infantry had failed to achieve. Guards moving diagonally across a part of our front were met with frontal and flank fire by Artillery, quickfiring and rifles. Their casualties were enormous yet they displayed such resolution and momentum that despite our splendid resistance they broke our line in three places near the road and penetrated into woods behind our trenches. We counter-attacked and the Germans engaged by quickfiring were driven back. Simultaneously the Germans made an effort southward of road but by their ordinary infantry and this entirely failed. Fighting in woods as generally happens was most desperate and confused. The enemy could neither go back nor advance and nearly all were killed or captured. The French Troops on Thursday night attacked with bayonet the enemy who had crossed the Yser and annihilated them. It is again noteworthy that whenever the allies have lost ground they have almost immediately regained it. The failure of the Guards' great attack appears to mark the culmination of the second stage of an attempt to capture Ypres. It has dramatic interest of its own. The failure of great attack by partially trained men heralded by impassioned appeals made in the presence of the Emperor has been only a signal for another desperate effort by the Corps De Elite of the German army.

H. M. S. "Conopus" Safe.

Mr. Churchill announced that H. M. S. Battleship "Conopus", was safe.

FRANCE.**Situation Unchanged.**

LONDON, November 17. Paris.—It was officially stated last evening that the situation was unchanged.

A French Communique.

PARIS, November 17. PARIS.—A Communique says:—There has been violent cannonade between Nieupoort and Dixmude. In the region of Ypres several German attacks have failed. We have made progress on the heights of Meuse.

A Paris Communique.

LONDON, November 16. (5.45 P. M.) A communique issued in Paris says:—Along Yser canal from Nieupoort to above Dixmude there has been nothing but simple cannonade. There have been further floodings and the submerged country now extends South of Dixmude to within five kilometres of Bixchoote. The enemy's troops endeavoured to cross the canal between Dixmude and E. St. of Bixchoote but have been hurled back beyond the bridges. A German Regiment has been annihilated southward of Bixchoote. Two German attacks southward of Ypres have been repulsed and we assumed the offensive and recaptured "Points D'Appui" which the enemy took days ago. Between Lys and Oise there have been only small engagements. We have made partial progress. There have been uneventful cannonades on Aisne in Champagne. The enemy again attacked Saint Hubert unsuccessfully. The German Coup de Main in the forest of Apremont failed. There has been little activity in Vosges.

GERMANY.**FIGHTING IN EAST PRUSSIA.****Enemies' Plan of Crushing Russia.**

ALLAHABAD, November 17. The fighting in East Prussia has now reached the area of the Masurian Lakes. No correspondent states whether these are yet frozen, but it is known that some of the transport in Poland is now on rollers instead of wheels.

The special correspondent of the "Telegraph" states that the Austrian and German Council of War decided on the 3rd instant that the Germans should cut off the Russian line of communication between Lodz and Brest, in the hope of crushing one of the main Russian concentrations of forces in East Prussia and in the neighbourhood of Oppeln, north-west of Cracow. One portion of the Austrians will advance from Cracow and another concentrate and reorganise in the Carpathians.

TELEGRAMS.

The correspondent adds that there are signs that the execution of these plans has been begun (Censored).

100,000 Refugees in Berlin.

LONDON, November 17. — A Hundred thousand Prussian and Silesian refugees have arrived in Berlin.

RUSSIA.

A RUSSIAN COMMUNIQUE.

Battles Developing on New Front.

PETROGRAD, November 17. — A Communique says:—"After our victorious battle near Warsaw, the Germans are retreating completely. They have destroyed the Railway compelling us to rebuild even the smallest aqueducts. Thus the enemy has gradually succeeded in reaching his own territory and has begun a new concentration of troops covered with masses of cavalry from the Western Theatre and reinforced by the Austrians. Resulting battles are now developing on Ploetsk-Lentchitsa-Uneioff front.

New German Offensive Operations Fail.

The Germans in East Prussia endeavoured to take the offensive at Stalluponen and Posseserna and at several points simultaneously. They failed and were compelled to retire.

Russian Offensive Maintained.

Fighting continues at Soldau and Neidenburg. Our offensive against Cracow and the Galician front is maintained.

Capture of Officers and Men.

We have captured ten officers and a thousand men southwest of Lysko.

TURKEY.

Complete Defeat of the Turks at Erezerum.

LONDON, November 17. — The Petrograd communique says. Our advanced guards have reached the region of Erezerum where they repulsed the Turkish left wing. Another Russian column has defeated the Turks near Euzveran and also near Khamur.

The enemy has been completely defeated.

England as Protector of Arabia.

No Other Intention.

LONDON, November 17. — Reuter learns that the Government has no intention of undertaking military and naval operations in Arabia except for the protection of the Arab interests against Turkish or other aggression or in support of attempts by Arabs to free themselves from the Turkish rule.

AUSTRIA.

Cracow Burning.

May Fall Shortly.

LONDON, November 17. — It is reported in Venice that a part of Cracow is burning, that the city is invested, and is expected to fall immediately. The inhabitants are fleeing.

JAPAN.

In the Far East.

THE FALL OF TSINGTAO.

Japanese Army Enters in State.

TOKIO, November 17. — Japanese troops entered Tsingtao with ceremony. They have held memorial service for the dead.

ITALY.

PEACE PROSPECTS.

Another Papal Encyclical.

LONDON, November 17. — The Pope has issued an 'Encyclical' urging the belligerents to make peace.

INDIAN TELEGRAMS.

(Associated Press Agency.)

DELHI.

Condolences from the Viceroy.

DELHI, November 17. — H. E. the Viceroy has telegraphed condolences to Lady Roberts. The Commander-in-Chief has also cabled the condolences of the Indian Army.

TELEGRAMS.

THE VARIOUS WAR FUNDS
An Explanation.

DELHI, November 17. — As there appears to be some confusion regarding the various War Relief Funds, for which money is now being collected in India, the following brief summary is published for general information.

Viceroy's Fund.

The Imperial Indian Relief Fund has been started by His Excellency the Viceroy, with the approval of the King-Emperor, in order to afford relief to all classes of persons in India to whom suffering may be caused by war. The funds collected will be devoted not only to helping the members of both British and Indian units of the military contingents despatched from India, but also any other classes or persons in India, civil as well as military, who are adversely affected by causes connected with the war, such as loss of employment, bereavement or otherwise. That portion of the fund eventually devoted to the relief of those connected with the army will probably be distributed through the agencies of the Indian Patriotic Fund, and Soldiers' and Sailors' Families Association, which has branches all over India. The collection of the funds is in the hands of Major Mackenzie, C. I. E., Viceregal Lodge, Delhi, and subscriptions will be received by the following Banks:—The Bank of Bengal, the Bank of Bombay, the Bank of Madras and the Alliance Bank of Simla. The distribution of the funds is controlled by a Committee presided over by Sir William Meyer, to which Mr. Fell, Government of India, is acting as Honorary Secretary.

Prince of Wales Fund.

The Prince of Wales' Relief Fund was started to afford corresponding relief in the United Kingdom to all classes, military and civil, to whom distress might be caused by the war. No portion of it is available for expenditure in India. Subscriptions to this fund may be paid into any Government Treasury and the amount will be transferred Home, through the India Office.

Ambulance Fund.

The War Fund of the Indian Branch of the St. Johns Ambulance Association has been established for the provision of comforts for the sick and wounded of the Indian Expeditionary Force, whilst in hospital, or on hospital ships, or in the Ambulance trains, etc. The list of these comforts has been arranged in consultation with the Director of Medical Services in India, and boxes of Red Cross gifts are divided up into 10 led units for the field hospitals, as well as into large units of 100 beds for the General Hospitals, and special consignments are also sent for hospital ships. This fund has nothing whatever to do with the supply of comforts to other combatants in the field. It is merely intended for the alleviation of the suffering of the sick and wounded in hospitals, in connection with this fund a Central Receiving Depot has been opened in Bombay, which receives gifts from all parts of India, and arranges for their despatch to the front, in consultation with and under the orders of the Director of Medical Service in India.

Indian Soldier's Fund.

A fourth fund has been started in England, which is called the Indian Soldiers' Fund. The objects of this fund, stated in Lord Roberts' appeal are firstly, to provide for the Indian soldiers who may be wounded or fall sick in this war. A hospital in a warm climate in which they will be able to regain health and strength so as to return either to the front completely cured, or to their own country happy and in good spirits. Secondly, it is proposed to supply comforts for the Indian soldiers while in the field, and to replace the warm clothing with which they will start fully supplied.

In England.

The St. Johns' Ambulance Association in England has appointed a Sub-Committee in connection with the fund, of which Sir John Hewett is the Chairman. Arrangements, as to the location and maintenance of the hospital and collection and distribution of comforts and garments, will be made by the Sub-Committee. Donations of money may be sent to the Mercantile Bank of India, 15, Grace Church Road, E. C. (Indian Soldier's Fund.) Parcels of clothing and comforts, to Lefrindges (Oxford Street London W) marked Indian Soldier's Fund. Sir John Hewett pointed out that while the Indian troops will have come to Europe amply supplied with all necessities, the losses in this war are likely to be much heavier and damage by wear and tear far greater than in expeditions in which Indian troops are usually employed, while the G. O. C. will not find it easy to purchase in any local market articles needed to replace the losses and to repair damages. There will thus be a wide field for energies of the Indian Soldier's Fund in this direction.

Indian Casualties.

DELHI, November 17. — The following are the names of Officers and N. C. O.'s in the 10th list of casualties reported from France and Belgium:—

Wounded.

Havildar (No. 3078) Harnam Singh, 3rd Sappers.
Havildar (3027) Sham Singh, 3rd Sappers.
Havildar (2583) Muhammad Shaw, 3rd Sappers.
Naick (2584) Shah Nawab, 3rd Sappers.
No. (1874) Havildar Sukhde, 6th Jat Light Infantry.
Lance Naick (1856) Pat Ram, 6th Jat Light Infantry.
Lance Naick (3082) Jai Ram, 6th Jat Light Infantry.
No. 211 Drum-Major Sher Singh, 41st Dogras.
2nd Lieutenant Holland, Unattached List.

Missing.

No. (2478) Havildar Muhammad Khan, 3rd Sappers.
No. (2435) Naick Lalu Rajahnu, 3rd Sappers.

TELEGRAMS.

Naick (3425) Chandel Singh, 3rd Sappers.
Lance Naick (3475) Pakar Singh, 3rd Sappers.

THE LIST OF NEW TROOPS INTO INDIA.

DELHI, November 16. — The following is a complete list of British units who have recently arrived in India in relief of the British troops who have gone to the front:—

Wessex Division-Commanding Major General Donald, C. B. D. A., and Q. M. C. Major Mudge the Queens Regiment.
A. B. C. Lieut. Metrewether Wiltshire Regiment. Devon and Cornwall Brigade.
4th Duke of Cornwall's Light Infantry Major Smith, Bareilly.
4th Devonshire Regiment Lieut. Colonel Acland. Troyte, Ferozepore.
5th Devonshire Regiment Lieut. Col. Hawker, Multan.
6th Devonshire Regiment Lieut. Col. Radcliffe Lahore.

Southwestern Infantry.

4th Somerset Light Infantry Lieut. Col. Cox, Madras.
5th Somerset Light Infantry Lieut. Col. Cooke Hurle, Jubbulpore.
4th Dorsetshire Regiment Lieut. Col. Baxter, Mhow.
4th Wiltshire Regiment Colonel the Earl of Radnor, Delhi.

Hampshire Infantry Brigade.

4th Hampshire Regiment Lieut. Col. Bowker, Poona.
5th Hampshire Regiment Lieut. Col. Durland Hancock, Allahabad.
6th Hampshire Regiment Lieut. Col. Playfair Dinapore.
7th Hampshire Regiment Lieut. Col. Parke, Bombay.

Field Artillery of Wessex Division.

1st Wessex Division, 1st Wessex Brigade-Commanding Lieut. Col. Cheke.

1st Hampshire Battery Major Flowers, Lahore.
2nd Hampshire Battery Major M. House, Peshawar.
3rd Hampshire Battery Major P. House Lahore.
2nd Wessex Brigade-Commanding Lieutenant Colonel Powell.
4th Hampshire Battery Major Malcolmson, Lucknow.
5th Hampshire Battery Major Thompson, Lucknow.
3rd Wessex Brigade-Commanding Lieut. Col. Bedford Pim.
6th Hampshire Battery Capt. Carrell, Delhi.
Wiltshire Battery Major the Earl of Suffolk, Delhi.
Dorsetshire Battery. Major Livingstone Learmonth, Bareilly.
4th Wessex Brigade-Commanding Lieut. Col. Talbot.
1st Devonshire Battery, Lieutenant Colonel Perowne, Allahabad.
2nd Devonshire Battery Major Vickers, Dinapore.
3rd Devonshire Battery Major Arden, Barrackpore.

BOMBAY.

A Fire in Bombay.

Rs 35,000 Damage.

BOMBAY, November 16. — Damage to the extent of Rs. 35,000 was caused by fire which broke out last night in a two storied house at Mandavi. Two lascars belonging to the fire brigade were injured while employed in putting out the flames. They were removed to the G. T. Hospital and one of them is detained for treatment. The cause of the fire is not known. The goods damaged has been insured.

Bombay Landing Facilities Bills.

A Bill of the Bombay Government for providing improved landing facilities at coast ports to the south of Bombay is now being considered by the Government of India.

Alleged Case of Cheating: Accused Acquitted.

BOMBAY, November 17. — At the Esplanade Police Court on Monday Mr. Oliveira gave his decision in a case in which C. I. D. Inspector Morris charged Bhawani Nagai, Manager, Cosmopolitan Bank, with cheating Haji Kassam, a glass merchant, in respect of Rs. 500. It was alleged by the prosecution that the first accused with the assistance of the second induced the complainant to purchase 100 shares of the Cosmopolitan Bank and pay Rs 500 towards them on the understanding that the Bank would lend him Rs. 3000 but the first accused failed to fulfil his promise. When the police took charge of the Bank the cash balance in hand was only Rs. 824 and the Bank therefore has not sufficient funds to make a loan of Rs. 3000 to the complainant. The accused thus made a false representation to the complainant inducing him to buy shares. The Magistrate held that prosecution had failed to prove the charges framed and ordered the accused to be acquitted.

Bombay War Fund.

BOMBAY, November 17. — The Bombay Presidency War Relief Fund amounts to 28,16,000 rupees.

The Gaekwar's Return.

BOMBAY, November 17. — The Gaekwar and Maharani of Baroda will return from England arriving in Bombay on 4th December.

TELEGRAMS.

CALCUTTA.

INDIAN MEDICAL MEN.

Wanted for Indian Troops' Hospitals.

CALCUTTA, November 17. An urgent wire dated 14th November from Sir Pardy Lukis was received by Dr. S. P. Sarda from the Director of the Indian Medical Service. With reference to paragraph in to days "Pioneer" please note that we urgently require services of individual medical men for employment in Government General Hospitals for Indian troops more than an Ambulance Corps. The paragraph in the "Pioneer" was about the organisation of a volunteer field ambulance corps which was approaching completion, election of officers and election of men having been practically complete. But in view of the urgency of the situation as indicated in the wire of the Director General of the Indian Medical Service it has been rightly decided to send most of the elected Officers to military duty in Government General Hospitals for Indian troops. This is a course which all right thinking men will approve of though for the moment it has disarranged the plans of the ambulance corps which has surrendered its officers to the D. G. M. S.

The Ambulance Corps.

There are numerous vacancies in the elected ranks of Officers of that corps caused by this new development. Applications for these vacancies are invited from British and Indian qualified medical men. The terms offered to the intending applicants are as follows:—For Officers. (A) Separation allowance to families Rs. 150, Rs. 200, Rs. 280 according to rank and seniority (b) Life Insurance policies of Rs. 3000, Rs. 5000 in case of disability or death while on duty (C) Free uniform, rations and transport while on duty. (D) Age limit 38. For Non-Commissioned Officers:—(A) Separation allowance to families Rs. 25, Rs. 30 and Rs. 35 according to rank. To this class belongs dressers, dispensers and orderly nurses. (B) Life Insurance policies of Rs. 750 and Rs. 1000. (C) Free uniform, rations and transport while on duty. (D) Age limit 28 years. For ambulance men open to young men of Bhadrak class. (A) Separation allowance Rs. 20 and Rs. 25. (B) Life Insurance policies of Rs. 500. (C) Free uniform, rations and transport while on duty. (D) Age 20 to 25 years. In all cases the term of service is till the end of the war or earlier at the discretion of the Authorities. Service is under military regulations and discipline. Destination wherever necessary in any part of the Empire.

AN ATTEMPT TO WRECK A TRAIN.

A Miraculous Escape.

CALCUTTA, November 17. An Asansole correspondent writes:—Details in connection with the attempt to wreck the Punjab Mail between Mahigan and Jamtara on Friday last indicate that the train had a miraculous escape. She left Asansole station for Madhupur and passed Jamtara without any knowledge that the line in front of her had been tampered with. The miscreants who removed the line chose a bridge for their operation. The gap was concealed by means of stones. The driver of the down goods train was not a moment too soon in signalling to the driver of the Punjab Mail of the danger ahead. In fact the engine of the mail crashed into the stones before she could be stopped. The line was repaired without delay and the mail proceeded. It appears from the circumstances of the attempted outrage that the line had been tampered with by men acquainted with line laying business.

POSTAL VAN DERAILED.

DINAPUR, November 17. The Postal Van of No. 2 Down Punjab Mail was partially derailed while entering the station here last evening and mails had to be transhipped. No injuries occurred.

PUNJAB.

FRONTIER RAIDS.

LAHORE, November 17. The "Tribune" reports two other raids which occurred on the 12th instant in villages of Kaki Bharat and Jesmal in Bannu district. In both the cases the villagers bravely withstood the attack. In the latter the village inhabitants used firearms which terrified the raiders who decamped, it is said, leaving a gun behind. In neither case happily is the loss of life and property reported to have occurred.

Winding of George Bank.

Justice Shadilal has passed the winding up order of George Bank Ltd. of which the Head Office was at Lahore.

PEOPLES BANK OF INDIA.

LAHORE, November 17. The Official Liquidators of the Peoples Bank of India have filed their third report before the District Judge of Lahore in connection with an application by certain depositors of the Bank under 214 Companies Act of 82 which came on for hearing to-day. As several of the Directors were not serving with the notice the hearing was adjourned to 2nd January. The report which is a lengthy one deals with the various allegations made in the

TELEGRAMS.

petition. It says among other things that the opening of each branch was not contingent upon the branch making a profit, but that this arrangement was abandoned many years ago. The petition did not state which branches worked at a loss nor did the accounts yield that information. From what the liquidators say generally on this subject of this affidavit it is apparent that the petition and his informants are sufficiently well acquainted with the late Bank's affairs to be in a position to state definitely to what particular transaction exception may be taken and that his careful avoidance of any definite statement to the losses is deliberate. The Liquidators next state that the Provisional Official Liquidators report was made while he was pressed for time that Messrs. Ferguson's report somewhat gloomy and that certain mills owing heavily to the Bank are now working profitably. As to the payment of dividends from the Capital the Liquidators have no reason to believe that they were so paid to the knowledge of the Directors. The Liquidators conclude as follows:—The Official Liquidators are anxious to assist in any way in their power in straight forward enquiry but strongly protest against the manner in which their time which is of great value to depositors and shareholders is being wasted by reason of the unsatisfactory manner in which these proceedings are being conducted. The Official Liquidators have good grounds for believing that the allegations contained in this paragraph are well founded. The parties alleged to be behind these proceedings have to all intents and purposes no interest whatever in beneficial lending of the bank.

The Mahsuds Raids.

LAHORE, November 16. The "Tribune" reports a serious raid by Mahsuds on 12th November evening at Gul Imam, near Tank, Dera Ismail Khan district. The raiders who were strong in number looted five or six houses when villagers badly faced them. Two Hindus were killed in the encounter and two others were taken away by raiders. Some of the raiders were also wounded.

ARRIVAL OF TERRITORIALS.

At Ferozepore.

LAHORE, November 17. The "New Daily" Bulletin publishes the report of the arrival of territorials at Ferozepore on the 14th instant evening. They were given a rousing reception by the local gentry and civil and military Officers.

UNITED PROVINCES.

Sir Harcourt Butler Goes to Allahabad.

ALLAHABAD, November 17. Sir Harcourt Butler and Mr. Sharp, Education Department, are about to pay a short visit to Allahabad.

A BELGIAN RELIEF FUND.

ALLAHABAD, November 17. A Belgian Relief Fund has been started in the United Provinces. The movement was initiated at a meeting called by the Hon. Mr. H. Ledger of Cawnpore, and non-official members of the United Provinces Legislative Council at the close of the Council's general business at Allahabad on Monday. Mr. Ledger has agreed to act as Honorary Treasurer. (Censored)

BURMA.

DEATH OF LORD ROBERTS.

Rangoon's Sorrow.

RANGOON, November 17. On the news of Lord Roberts' death being received here, at hotels, shop buildings, and other business places, flags were flown half-mast and some feelings of regret were manifested on the river. All vessels flew their colours half-mast.

Posting.

RANGOON, November 17. Mr. C. Rudford Young, Government Advocate, Burma has been appointed to act as Judge of the Chief Court in the absence of Justice Twomey who has leave until 4th January.

(Re tor.)

HOUSE OF COMMONS.

Lloyd-George's Financial Statement.

LONDON, November 17. Mr. Lloyd-George made the Financial Statement in the House of Commons to-day. He said he was making proposals not merely to meet the increased expenditure to 31st March next but also to meet the deficiency in the revenue the total sum for which provision had been made was 533 millions of ordinary and war expenditure. Additional money which had to be found was £. 339,571,000. A full year of the cost of war would be at least 450 millions.

He proposed that the income tax should be doubled but this year it would only be collected in respect of one-third of the income.

TELEGRAMS.

Mr. Lloyd-George announced an extra duty of three-pence per pound on tea and of halfpenny on every half-pint of beer.

It was necessary to borrow £ 230,321,000 to carry us to the end of the financial year and it was also desirable to have some surplus. Hence he proposed to raise a loan of 350 millions at three and half per cent. to be issued at ninety five. It would be redeemable at par on 31st March 1928. Hundred millions had already been offered by the Government.

Rheims Bombarded.

A "Morning Post" message says in the Champagne country the Germans have renewed the bombardment of Rheims with heavy guns. Their lines extend in a semi-circle round the city. They still hold several forts and make constant night attacks on the French trenches.

Austria Entering Serbia.

NISH.—The new Austrian army which greatly outnumbered the Serbians, has entered Serbia, compelling the Serbians gradually to retire in order to give battle in favourable circumstances.

TURKEY AND BRITAIN.

Forts Occupied by Indian Troops.

LONDON, November 16.—(4-5 A. M.) The Admiralty announces that Indian Troops assisted by H. M. Cruiser "Duke of Edinburgh" carried out successful operations against the Turkish Garrison at Sheikh Seyd and occupied forts east of Cape Babel Mandel. After the warship had disabled fort Turba three battalions landed in the face of opposition, carried the enemy's positions and occupied forts. A large amount of ammunition and six fieldguns were captured. Our troops lost four killed and sixteen wounded.

All-India Weather.

SIMLA, November 16. Unsettled conditions continue to affect North-West India, where a few light showers occurred, and night temperatures are above normal.

FORECAST:—Increase of rainfall in North-West India

“కమండల్లి క్రికెట్ కేరీంకి వి సమాజము”—ఈ సభా జముయొక్క 17వ వార్షికోత్సవం యానెల 8వ తేదీ ఆది వారమునకు 4 గంటలు మొదలు రాత్రి 7 గంటలవరకు శ్రీ. కె. ఆర్. వి. కృష్ణారావు మందిరమున భీమరంగం డి. ము. కోర్టు క్లిష్టమైన క్రికెట్ మలు కట్టడం వ్యాపారములు బి. యే గారి యాధిపత్యముక్రింద జరుపబడినది. ఆ సాటిసభకు విచ్చేసినవారు రమారమి 100 మందికలరు. మనసామ్రాజ్య ప్రభుత్వమునకు ప్రస్తుతసంగ్రామములో జయము కలుగుగాక యని సదకుసభ యాశ్చర్యప్రకాశతో ప్రార్థించి బడినది. తరువాత క్యాండ్ల్యూగావే సంచర్యోత్సవార్థం బడవబడినది. ఆటమ్మట్టు విద్యాలాభములు, పుస్తకభండాగారముల యొప్పయోగములు, సర్వసమృద్ధిమయము. మరెవ, సంఘసంస్కరణ కార్యకర్త అను నాలుగువిషయముల గురించి కొంతకాలే సభాసభ్యులు జరుగబడినవి. (పెసి డెంటుగారు పయంకేసులను పలుకుచు ఉప మానోప మేయములతో సభారంజకముగా గంభీరపద్యాసము నొసంగిరి. తదనంతరము ప్రకటెంటుగారికి సందనములతోను ఈశ్వరప్రార్థనతోను సభముగి సెను. ఆ సాటిగారి కుచేలో పాఖ్యానము మరకథగా చెప్పిన క్రిమండల్లి చెక్కుటరుణ వ్య గారు జందనీ యులు. ఈ సభము ల 14 గంటలకు ఆ గైక్ లు జరిగినను, ఓడికను సుమారు 150 మంది ఆ సభాసభ్యులు కొందరికి వస్త్రధానమును చేయబడినది. ఆ సభ్యులన్ని లిభూప రాజు తిరుపతి రాజగారు వ్రాయుచున్నారు.

కాలిబంతిపంపెము:— బండారాగో గడచిన కుక్రవా సమునాడు బండరు నోటిలు కళాశాలకును, గుంటూరు ఎ. ఇ. ఎల్. ఎమ్. కళాశాలకును కాలిబంతి పంపెపు టాట జరిగినది. మొదటిరోజున రెండుకట్టలవారు బాగుగ క్లక్ కంచన లేకుండు ఆడిరి. రెండుకట్టలవారు సహజ ఉద్ధి లవుటలన ఆనా డెక్టరేకిని జయము కలుగలేదు. తిరిగి సోమ వారమునాడు సాయంత్రము నోటిలు కళాశాల క్రికెట్ పాలగు యన్ని గుండారగారి ఆధిపత్యముక్రింద ఆట ప్రారంభ మయినది. ఇరుపక్షములవారు వారి బలమును, శక్తిని, ఆటయొక్క నిపుణ్యామును చూపించి చూడగ కనువిందు గొలిపిరి. కాని కడకు గుంటూరు కళాశాలవారు కొంతమంది ఆటపట్టించెందు ఆలేకపోయిరి. మరికొంతమందికి కార్లకు చేతులకు గాయములు తగిలినందువలన ఆటకుట పనికిరాకపోయిరి. చివరకు జయము బండరువారికే అని నిర్ధారణ చేయబడినది. వారు వీరిమీద రెండుగోలులను చేసి విజయము పొందిరి.

స్వసామన్యముగ వాడుటకు దగియున్నది.
ఒకనాఁ వాని పరీక్షించి మామటకు యుక్త
ము. పంటిపోవుటకు తీపులకు మంచినాడుము.
ప్రతివారిము వేలకు గోల దబ్బాలు విక్రయము.
అన్యులొందునా దిగ్గా. 109, (ఫ్రే నోట్లు, బొంబాయి.
1, రెండు సెటిల్డ్, పబ్లికేషన్.

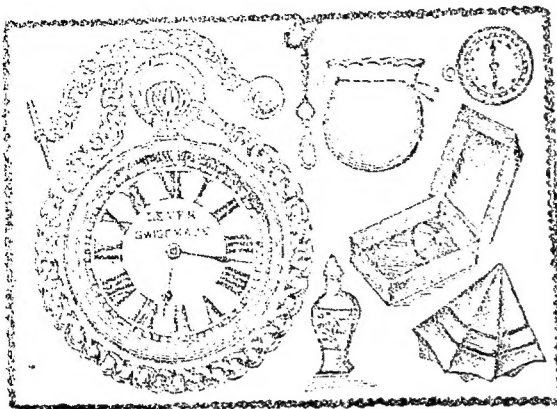
శ్రీ సుబ్రహ్మణ్యం.

సూరింగ్ మారము.

నాన్యమైనవాచి.

స్ట్రాంగ్ పాకెట్ లివరు గడియారము.

7 బహుదూరములతో దీని వెల రూ. 2-8-0 మాత్రమే. 7 సంవత్సరములు గ్యారంటీ గలది.

అగ్రముద్రములగా! ఈనాటికిగడియారమున నమూనాను తెప్పించితిమి. ఇది ప్రపంచములోను ప్రసిద్ధి కెంచినది. మిక్కిలి బలమైన యంత్రమునాకులతో నిర్మితము చేయబడినది. మాకంపెనీకి ప్రత్యేకముగ రష్యన్లచేయు న్నాము మన కన్న మెంటువారి గుంతుకు సరిగావడమును. వీరినామానులతోనేక నివములవరకు అరుకక చక్కగా వడుచును. చక్కని గడియారము. వేయేల కేరణం, మునిసిఫీఫ, ఉద్యోగియులు, ధనవంతులు, బీదలు మొదలగువారు ఉపయోగించుటకుల ధనము ల్గించి మాకంపెనీపేరు జ్ఞాపకముం గుకొనుటకు గాను ఈదిగు నవసరము 7 బహుదూరములను పంపుచున్నాము.

గడియారం గలదు 1, కలపలుదారం 1, కెట్టె 1, గడియార ముంచునుంచి 1, లాకెట్ 1, సీమపెంటుబుడ్డి 1, చేతిరుమాలు 1.

5 క్లీ మూరగడివి 2 క్లీ మూరగడివి 3 క్లీ మూరగడివి యేకం గైన ఒక డేజర్ వెల 1-కి రూ. 2-0-0
2 మూరగడివి, గడివిగల చుట్ట బాగుచేయకం రూ. 1-6-0. 1 క్లీ మూరగడివి, గడివిగల చుట్ట బాగుచేయకం 0-15-0
జపాక్ సిల్క్ వేర్ హాస్సు, నం 1-6 వెంటి లేవే మేట్రింగ్, మరరాన్.

స్టేన్ వర్క్.

ఇది 120 పేజీలుగల పుస్తకము.
ఇది ఎలిమెంటరీ స్టూడెంట్ల ఒకటి మొదలు అయిదవ స్టాండర్డు వరకు చదువు బాలకులకు, ఉపాధ్యాయులకును, ట్రైనింగు తీర్చుటకు మిక్కిలి యోగ్యముగ మైంది. ఇందు సమ చరిత్రములు, భౌతికములు, సమాజిక చరిత్రములు, విషయ చరిత్రములు, విజయ చరిత్రములు, సమయములు, బహుభుజములు, వీనియొక్క వైశాల్యములను కనుగొనుట, భూమి కొలత మొదలైనవి, మాదిరితెక్కలు ఆధ్యాసములును గలవు. ఇట్టి పుస్తకము ఇతరలో తెలుగున లేనేలేదు.
ప్రతి ఉపాధ్యాయునివద్దను తప్పక యుండవలెను.
దీని వెల ఎరిమిది అణాలు.
ఒకడెడను పుస్తకముల మీద ఒకపుస్తకము కమీషన్ ఇవ్వబడును. భాగవత చంపు-పద్మరాజు ప్రదీపము వెల రూ. 0-8-0 నలయువారలు ఈక్రింది అడ్రెసుకు గ్రాసి తెప్పించుకొనవలెను
కెర్రా జోగయ్య టీచర్,
బోస్ట హౌస్, అలూపుకం.
గోదావరి జిల్లా.

కుక్లనప్టము

గుణమియనిచో
సామ్య తిరుగ నీయబడును.
100 మాత్రలుగల సీసారు. 2-0-0.
బోస్టపుల్లులవగయిరా ప్రశ్నము.
నమ్మకమును మందులు యింకను కలవు.
కేల్లగు ఉచితముగ పంపబడును.
టవర్ అండ్ కో,
మూరు, కృష్ణాజిల్లా.

ఈపంచలు కొనువారికి వీటితోపంచ 1-కి అల్లూగ్గా
అమున కొర్యనికొడగడ ప్రలాపము అను మాతన గ్రంథముకటి కూడా ఇనాముగ పంపబడును.
మంచిసయము! కేవలము కర్పవడిచి!! కనకవారకపు!!
మేలైన జపాక్ పట్టు పంచలు.

అనేక పంచలు కర్పవడి పంచలు
ప్రస్తుతం ధరలు తగ్గించియున్నాము.
వాచనలూర! కృంగారమున్న
బాగ్రికతయన్ను గలపేటవలన
పట్టుపంచలు పంపగలములు అగర
దముకొరకు తెప్పించి విక్రయించినది
మిగత కొద్ది పంచలున్నాతో
యన్నవి. ఇందులో ఎరుపు, పచ్చ
ఆకుపచ్చ, రోసా, కుసువర్న
గేలు మూరగడివిని 2 క్లీ మూరగడివిగల పట్టుపంచ 1-కి 2-0-0
పంచ 1-కి రూ. 0-4-0
డిటా రెండుపంచలు కొనువారికి రూ. 0-4-0
టె. సీతారామ్ మొదలియ్యార్,
వె, కందప్ప మొదలి సీథి, తిరుపతి క్లీ, చుడరాన్.

కొత్త నవల! మనోహరముగు నవల! !
ఇందుమణి.
వంగదేశ కవిసాగర్ములలో నొకవై నట్టియు, జా
ద్విభాషాభిరామినికట్టియు శ్రీకేశవచంద్రుడగు "యం
దీయక మాంటికిస్తా" యను నవలనువరించి యత్వంబి
య్యదమధురకైలిని రచించుచున్నది. కథాసందర్భ మతిమనో
హరమై, నూతన భావవిలసిల్లె యదృశ్యముగ నుండను
ఇందలి దేశభక్తి, దైవభక్తి, ధర్మావరక్తి, స్వాధ్యాయము,
దీనక్షణ పరాయణత్వము చెప్పులవికాదు. పత్రికాతాలిక
లకు కథానామక లోనయినయియును లలితమో భావములై
యుండును. దేశోన్నత్యమునకు హానికములగు దురాచారము
లిండు ఖండింపబడెను. ఈనాటి జరుపజూగంభించిన నూరి
యంతకు విడువనోపదు. డెమోక్రసీలో చక్కని కాగితము
లపై మిక్కిలి యందముగముద్రింపబడి 204 పుటలను గలి
యున్నది. వెల 10 అణాలు. పోస్టేజీప్రత్యేకము.
మ. రా. రా. హేజీబు రామా రావుగారు,
ఏలూరు, కృష్ణాజిల్లా-జిల్లావాయనలెను.

పోస్టేజీ నహ ఉచితము.

వీరవర్మరాజును మాలినియును.
ఒకవిచిత్రమైన కథ—చదువుటచే
నూనసాల్లాసము కలుగ జేయుటయే
గాక ఆరోగ్యమునకు కావలసిన
స్వాభావికమైన కొన్ని విధులను
అందుచెలిపి యున్నాము. కొరువారికి
ఉచితముగా పంపబడును.
బాగుసేయక లేక్షణమే వ్రాయును.
కైర్త్యకాశ్రీ వాణిశంకర్ గోవిందజి,
ఆలంక నిగ్రహ కైషధాలయము,
22, బ్రాడ్వే, మదరాసు.

పి. యక. సింహ అండుకంపెని,
26, ఆదియప్పనాయనివీధి, మదరాసు.

మేలుకడ్డారి కులం 1-కి
రూ. 30-0-0
నెం. 2. రూ. 25-0-0
గరింజయెట్టు 0-6-0
కన్యకాపుతంకపవనస్య
కలం 0-కి రూ. 1-4-0
నూగ్గమాన్సు కంకను
చక్క కలం 0-కి 1-4-0
సింగపూరు మేలు పవన
కర్పారం కులం 0-కి రూ. 2-0-0. సింహం లాడియూనా
కాల యంగున 12 కులముల దెబ్బ 0-కి రూ. 1-0-0
పింజం గుంభకర్కపాడి దెబ్బ 0-కి రూ. 0-8-0
కేటూరును వలయువారు వాగ్నిశిప్పించుకొనడు.

విశ్వనిఘంటువు

ఇది ప్రసిద్ధమైన నానాభాషాఘంటువు, ఇపుడు (టీకా
మరమువలె) ప్రతిపద టీకతోడ డెబ్బు 16 పా. గ్రేజుకాకిము
నై ముద్రింపబడి క్రమమునకు సిద్ధముగా వచ్చింది. ఇందు
2,250 వర్ణములు గలవు. పుటలు 520. మంచి క్యాబిన్
తైండు. వెల రూ. 2-8-0. పోస్టేజీ కలదు.

కవికల్పలత

ఇది విద్యాగంధముగల ప్రతివాదునకాచి తీగవలసిన
మహాగ్రంథము. ఆంధ్ర గీర్వాణ కవితాభ్యాసమునకు
వలయు స్వవిషయములును నిందుగలవు. ఇపు డాంధ్ర
తాత్పర్యముతో ముద్రింపబడుచున్నది. ముందుగా దశా
స్తులు కేవలమునాటి లాభముగలదు. ఇందలి సకల విషయము
లను విపులముగా తెలియజేయునోటనును గోరువారు అధికా
నిశ్చ నంపవలెను.

గణమెల్ల సోమయాజి శర్మ,
కోటిపల్లి, గోదావరిజిల్లా.

ఉష్ణమును కలిగించునట్టి, ఉడికించునట్టి అగ్నిరసముల
'బ్రౌన్'లకును నుదరాను రాజధానిలోని అగ్ని కంకెనిలకన్న
మాకంపెని గొప్పదియు, నమ్మకమయినదియు నయ్యున్నది.
ఇది మాకు ముఖ్యమయిన పనియగుటవలననే మాతాతాచారు
లకు మిక్కిలి స్వల్పభరలకు మేము యత్నములిగించుచున్నాము.
సర్వసాధారణములగు కొన్ని మాదిరిలను

గమనింపుడు.

క 100 (detachable)
(కట్టముల, కట్టము
4) 2 బర్నరులు
ఋ యిగ్నరులు.
ఇరు బల్బలం దిరుగు
ట్టి యుద్దోగియు
ఈ కను ముఖ్యము.
కాకెట్టె సహ దుక

క 11 (detachable)
కాలాబల్బిష్టములు
నది. ఎత్తు కకాలం
పనిజేయ గలిగినది.
మిక్కిలి పొకడ్డ
గన్నది.
టిక్ వెక్లననా కల
రు. 9-కి-0

నెం 45, 48 రు నూతనముగా కరయారయించినవి.
నెం 11 రు మాదిరిగానుండును. టిక్ వెక్లె సహ కల రు 8.
నెం. 200 పాకెట్ ప్లాన్ చిన్నదియు చెయి ఇముడు
లనియు, టిక్ వెక్లె సహ కల రు. 5-కి-0
కీ. ఎన్. పి. వల్, 186/18 బ్రాడ్వే, మదరాసు,
6 కిలోలకు ప్రత్యేక పుడకలు యివ్వబడును.

మాతన రోమసంహరి.

మ హా రా జా సో ప్.

ఈ మాతన రోమసంహరి
ఒకతూరి ఉపయోగించుట
వలన దేహమందలి దేభాగ
మున యందు రోమమును
చేరుపులేక పుద్ధము గాను
యటువంటి మచ్చలులేక
యును నివర్తించును. చర్మ
మయొక్క స్వభావమే
రంగులు కాంబిని పోగొట్టక
చేయు (సోప్) ఇది ఒకటే.
వెల 3 బల్బులు వెట్ట 1-కి రూ 1-0-0 వి. పి. ఖమ్మ 4 అణాలు
3 కెట్టెలు రు. 2-10-0 రూపాలకర్ప 0-6-0-0
వలయువారు:-ఆర్. వి. పండిట్ అండు కంపెని
నెం 6 బందరువీధి మదరాసు

ప్రపంచ చరిత్ర.

(2 సంఘికలు వెలువడినవి.)
ఇం దన్ని రెణముల చరిత్రయు సులభ మగు
భాషలో తెగినపటములతో కథలవలె వర్ణితమగును.
చందాపద్ధతి సంవత్సరమునకు (రమారము 600
పుటలు) 6 సంఘికలు, చందా రు. 2-0-0-0
(పోస్టేజీతో సహా). ప్రవేశ దుసుములేదు. సంవ
త్సరము చందా ముందుగ స్వీకరింపబడును
వలయువారు:-
గా. హరిసహస్రత్తమరావు, ఎం. ఏ,
చింతాశ్రీ పేట, మదరాసు. అని వ్రాయుడు.